

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po pettivrstan in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Sama kardinalna vprašanja!

Jedno veliko politično vprašanje podaja kljuko drugemu v našem nad vse zanimivem parlamentu! Zares, zdi se, kakor da je ta ljuba Avstrija že leta dolgo ležala pozabljena mej staro politično šaro, liki kaka zarjavela ključavnica. Ako se pogleda na žalostno resnico, da je naš parlament brez moči, zvezan na rokah in nogah že iz Badenijevih časov, da se ves ta čas v tem prvem zakonodajnem zastopu ni storilo za dobro avstrijskih davkoplačevalcev niti, — skoro za vrednost jedne pipe tobaka, — tedaj je gorenja primera o stari ključavnici deloma na svojem mestu. Vse je zaostalo. Ali zdaj, ko se kaže, da so se zatvornice delavnosti nekako odprle, t. j. ko se je konečno dognala nagodba z Ogersko, zdaj silijo na dan vprašanja, katera bi bila morala biti že davno rešena.

Jedno takih kardinalnih t. j. za državo življenjskih vprašanj je sprememba vojnega zakona, o katerem naj zbornica razpravlja.

Ves svet ve, da so razmere v naši vojski potrebne temeljite spremembe in da je naša vojska v marsičem jako zaostala za drugimi evropskimi državami, le še Italija je na slabšem. Z novim vojnim zakonom naj bi se odstranile razne napake in to bode zdaj delo parlamenta. Ali to delo je težko. V prvi vrsti zahteva vladna predloga izdatno pomnožitev kontingenta novincev. Dosedaj se je vojna uprava morala ozirati vsaj deloma na davčno zmožnost prebivalstva, katera zmožnost pa je, kakor znano zadnjemu davkoplačevalcu v gorah, že globoko pod ničlo. Že ta ozir je silil vojno upravo, da se odredi raznim modernim uredbam armade tako, da bi ista stala vsporedno s prvimi kulturnimi državami. Ali ne samo to. Pretirane politične borbe zadnjih let, katere gredo izključno na rovaš naših političnih nasprotnikov, so požrle toliko ljudskega denarja, da vlada pri vsem tem ni mogla misliti še na večje žrtve od strani prebivalstva. In

tako je v prvi prišlo, da država ni mogla nabaviti večjega števila vojaštva ker je že vzdrževanje obstoječega števila vojaštva silno draga stvar. Stanje naše armade po odstotku mnogo zaostaja za številom naraščajočega prebivalstva v državi. Dočim se je pri vseh velevlastih od leta 1870 dalje pomnožil kontingent novincev, se je v Avstriji isti le jako slabo množil. Poleg tega je morala vojna uprava, da si prihrani stroške, poseči še po drugem sredstvu — s katerim pa je jako ustregla službečemu vojaku — namreč po tem, da veliko število potrjenih po dobi osmih tednov vežbanja pride v nadomestno rezervno, katera je po številu na papirju seveda dokaj narastla, katera pa za brambo domovine nima one vrednosti ki bi bila potrebna v danih slučajih.

Sreča za našo državo je bila še pač ta, da nismo že blizu štirideset let prišli v položaj kake večje nevarnosti. Sicer je za avstrijske narode, katere tlači mora gospodarske krize, itak dovolj težko breme vojaštva, katero ti narodi britko občutijo ob vsaki priliki in katero breme jim je po nepotrebnem naložila nesrečna trozvezna politika.

Konečno pa je stvar vendar morala priti do drugega zaključka. Geografična lega naše monarhije in njene notranje politične homatije so take, da vsak trenutek zamore nastopiti resna nevarnost za državo. Ako v takem trenutku naša vojska pogreša one tehnične popolnosti, s kakoršno se lahko ponašajo druge napredne države preč vsem pa nam vedno nevarna Nemčija, in kateri tehnični izpopolnitvi si je naša vojna uprava iz gori navedenih razlogov morala odredi, tedaj ne vemo kako bi stvar izpadla. Pri tem je treba jemati še v obzir — in to moramo zopet ponavljati — kritične narodnostne prepire, ki so se zanesli že v armado in ki že dokaj motijo jedinstvo v armadi.

Vsemu temu treba priti v okom. Ali kako? Za večje število vojaštva ter za organizacijo armad v modernem zmislu treba veliko denarja. Ali kako

dobiti kredit? Tega dovoli le parlament. Ali parlament obstoji iz zastopnikov avstrijskega prebivalstva, katero nima denarja. Predno ti zastopniki s svojim glasom naprtijo svojim volilem še večja bremena, bodo zahtevali od vlade zopet koncesij za te volilce, katerih vlada ne bo smela odredi. In te koncesije so jako razsežne. V prvo bode po novem zakonu treba urediti bremena jednako-merneje, dočim tega ni bilo po starem zakonu. Ravnokar dognana nagodba z Ogersko bode to razmerno olajšala. Potem — in na to prihajajo že danes skoro vse parlamentarne stranke — bode treba imeti glavni ozir na delavsko vprašanje na kmetih. Resnica je, da z upeljavo dveletne vojaške službe, katera utegne nastopiti po novem zakonu, bode nekako urejeno stalno število armade, ali to ne koristi povsem kmetovalcu, kateri ne obdelava polja vsake dve leti marveč vsako leto. Kmetovalec zahteva torej, da mu cesar pošlje vsaj za časa največjega dela na polju, sina domov in to je ona točka, katero posebno povdarjajo razne stranke v parlamentu. Nadalje je še nekaj. Dosedaj se je od strani predstavljenih pri vojaštvu nezaslišano grdo ravnalo z moštvo. Ta grda hiba v armadi se mora odstraniti potom posebnega vojnokazenskega zakona, in to tembolj, ker po obstoj čih razmerah v armadi slabi med vojaštvom veselje do službe in vodi do anarhije. V resnih časih pa je patriotizem vojaka in ljubezen do stanu glavna stvar. Tudi jezikovno vprašanje v armadi treba bode urediti. Odijozno „Hier“-vprašanje v vojaštvu je razburilo vse narodne kroge in zlasti češki zastopniki odločno zahtevajo konečno pravično ureditev te zadeve. Vse to so težavne stvari, katere pa morajo najti zadoščenja, ako se hoče s predlogo priti do cilja. Mej tem pa še vedno straši češko jezikovno vprašanje in češko-nemška sprava, katera se je, kakor omenjeno, zopet razbila ob trmi Vsenemce. Mogoče je sicer da vlada po drugi poti pride do rešitve vojaške predloge, — vsekako pa je v

interesu davkoplačevalcev, da vlada zdaj, ko zahteva od avstrijskih narodov novih bremen, odstrani na kateri koli način to moro s pleč davkoplačevalcev. — Vse to so toraj kardinalna vprašanja v našem parlamentarizmu, katerih pa gotovo še dolgo ne bo konec.

Dopisi.

Iz Cerknja. — „Narodna čitalnica v Cerknem“ je imela v nedeljo dne 25. t. m. svoj občni zbor. Društvo ima sedaj 91 rednih in 2 častna uda. Gmotno stanje čitalnice ni bilo že delj časa posebno ugodno. Vedno je bilo na koncu leta kaj dolga. Veselice, namreč v čitalnici prirejale so se navadno le v dobrodelne namene, in poleg stroškov za stanovanje, stala je mnogo tudi knjižnica, ki se je dokaj popolnila. Kakor je pokazalo blagajnikovo poročilo, se je gmotno stanje čitalnice letos jako zboljšalo. Pokriti so bili, namreč vsi stroški in ostalo je poleg tega v blagajni še precej gotovine. Prvo veselico v l. 1902 je čitalnica priredila dne 9. februarja. Ta veselica je bila gledé vsporeda, kakor tudi izvršitve jedna najlepših, kar jih je čitalnica priredila v 34 letih svojega obstanka. Vršila se je pod naslovom: „Glasbeno-deklamatorični koncert“. Pri ti veselici je deklamoval 4 pesmi tudi g. E. Klavžar, igriški vodja goriške čitalnice, kar je mnogo pripomoglo, da je veselica tako dobro izpadla. Tudi pijanistinja gđ. Richter odlikovala se je posebno pri tem koncertu, svirajoč razne težke komade najboljših nemških klasikov. Pevski zbor pa je pel izvrstno „Hubadove slov. nar. pesmi“ in obširno Satnerjevo skladbo „Naša pesem“. Sodeloval je tudi tamburaški zbor. Dne 25. maja 1902 sodelovala je čitalnica s svojim pevskim in tamburaškim zborom skupno z Št. Viškogorskimi in Šebreljskimi pevci pri veselici, ki se je priredila v prostorih g. Laharnarja na Št. Viškigori. Igralci naše čitalnice vprizorili so pri isti veselici dr. Krekovo igro: „Pravica se je izkazala“. Dne 28. septembra priredila se je veselica v prostorih g. Obid-a. Pevski

LISTEK.

Iz mračnosti na svetlo.

Poljaki: V. Zagorski.

V.

Čuden človek! Napravil je umetno delo, pa se ga sramuje — kakor bi bil storil kaj nepredvidnega! Prinesel je na zemljo košček neba, pa taji to kot kako neplemenito delo! Naj je človek, ali mrtva reč — vse je v njegovih očeh le rmena, rdeča, ali kaka drugačna „packa“. Pri njem imajo ceno le te barve, ki jih je združil tu tako popolno, samo ta svetloba in te sence, razdeljene tako premišljeno, da je to — kar je tu predstavljal — varalo oko, češ, da je resnica in pravo življenje! Ali za „dušo“ — pomen vsega tega mu ni mar — sramuje se tega!

V tem se je pojavljala neka duševna brezbožnost. Lahko bi se reklo, da jo prinaša Julij v delavnico iz onega sveta — dima in plina, v katerem živi, ko kratki čas in zdravje, pa se ogiba plemenitih nežnih čustev, ki se norčuje iz njih, ko vihra za onim divjim razveseljevanjem, ki ga ne more pomiriti; ko ga preganja več na dolgočasnost; ko vara samega sebe — nemiren, razburjen, nesrečen!

Ali vendar je še duša v tej praznoti, ki jo hoče siloma „ustvariti“ v sebi; je

duša, pristopna ginljivim čustvom; ali vsaj razumi in pojmi jih — kakor to priča slika na razstavi; je duša, ki tam nekje potihoma trpi in plaka, kot žena zapravljivega dninarja, ki zapravlja v krčmi poslednje ostanke imetja.

Vladko se ni mogel vzpametovati iz teh čustev in mislij niti tedaj, ko sta sedela s tovarišem pri Slepkovskem. Tu je pripovedoval Julij svoje najnovejše spletke; ali Vladimir ga je poslušal le raztreseno. Ni mogel najti dušnega užitka v tem, kar je Juliju tako ugajalo in kar je samega Vladka nekaj tako zanimalo.

Koliko nočij je porabil prej z njim pri takih govorih ter varal sebe z umišljeno venlostjo, ki jo je netilo vino! Tudi danes je praznil kozarec za kozarcem; ali ni se mogel razveseliti.

Julijevo pripovedovanje ga je dolgočasilo. Žalil ga je smeh in surovi izrazi, ki so obrnili pozornost sosedov na nju. Začudeno je zrl Vladko na te stene, okajene s tobačnim dimom, na to navoščeno podlago, na te mramorne stole, nepokrite s prtom, na ta debeli papir, ki je bil mesto prtičev, na migljajočo svetlobo plinovega planena. Vse to je bilo Vladku dobro znano; ali vendar ga je spravljalo v začudenje in ga vznemirjalo, pa mu jemalo pokoj. Kako more človeku ugajati

v tej gruči ptujih ljudi, pa more prese- deti dolge ure pri goli mizi, izpostavljen pogledu radoznalih ljudi, v sredi malomarne okolice — kakor je to delal Julij, in prej nekoč tudi Vladko sam. Prišla mu je na um njegova jedilnica s hrastovo nalivalnico, pa njegova miza, pokrita s snežnobelim prtom in na njej stoječe posode, polne čiste studenčnice, in ona tihota, vabeča k zaupnim razgovorom, ki ju je navadno okroževala, kadarkoli sta sedla s soprogo k obedu.

Ali vendar si je hotel osvežiti svoje spomine, četudi se mu je gabilo ono življenje, ki je vrelo tu okrog njega in ki ga je predstavljal Julij.

Razgovor s tovarišem ga je prepričal, kako zelo se je varal v svojih mislih. Čutil je, da je postal modrejši, bolj razsvetljen človek. Med njim in njegovo minulostjo se je odprlo nepremostljivo brezno. Zdelo se mu je, da tega ni preživel on sam, nego kdo drug, in da pozna to minulost le iz pripovedovanja.

Julij ga je hotel zabavati in svetovati, naj bi šla tje, „kjer je bolj veselo“. In Vladko mu je pritrtil. Hotel je poskusiti one občutke, ki so ga navdajali nekaj, in čijih spomin se je risal v njegovih mislih kakor kak megleni sanjski spomin. Hotel se je vreči v vrtinec tega življenja,

po katerem je hrepenel pred časom, misleč: da bo laže dihal v njem.

VI.

Odšla sta v zabavišče Belle-vue.

Neka popotna godba je igrala tam. Dvorana je bila polna zabavoželjnih; šum je glušil tako rekoč zvoke Straussovega valcerja. V dimu cigaret in sopuhu jedij in močnih pijač se je mešala vonjava izbranih dišav; in tako je nastajal neki slab vonj, ki je padal na prsi kot neznosno breme.

Pri mizah so sedeli tu in tam možje pokrite glave; pili so kavo, konjak ali pivo, pa se veselo razgovarjali med seboj, ter bili z nogo takt sviranega valcerja. Tu in tam so bile tudi ženske. Nosile so klobuke z ogromnimi peresi, pa svilnate obleke. Bile so našopirjene in nališpane, pokropljene z lepodišečo vodo; blesteče se s ponarejenimi dragimi kameni. Oči so jim bile pomalane s tušem, in obličje pokrito z ličilom. Od mize do mize so letali izzivajoči pogledi, udvorljivi nasmehi in neslane šale.

Tu in tam so jih okroževali možki. V teh krogih je vrela razbrzdana objestnost; glasili so se šumni pogovori in brezstidni, neodkritosrdni smeh, kažoč veselost, ki je v resnici tam ni bilo. Te razozdane svobode niso vezali nobeni

zbor je izvajal Vilharjevo „Bledi mesec“. Laharnarjev „Venec slov. pesmi“, Försterjevo skladbo „Ljubica in Aljaževa“: Peričnik. Deklamovala se je Gregorčičeva pesem „Naš čolnič otmimo“. Igralci pa so izvajali igro „Ubežnik“. Tamburaši pa so izvajali skladbe: „Hrvaško kolo“, Parmovo „Mladi vojaki“, Mascagnijev „Intermezzo“ itd.

Vse veselice so bile dobro obiskovane. Čitalnica je priredila tudi več zabavnih večerov s petjem in tamburanjem. Pri veselici dne 22. februarja t. l. se vprizori Murnikov prizor „Bucek v strahu“. Pri pevskih točkah pa nastopi tedaj pomnoženi p vski zbor. V tekočem letu nameravamo spraviti na oder tudi Govekarjeve „Rokovnjače“. Čitalnica namerava letos prirediti tudi več poučnih predavanj. Iz tega poročila je razvidno, kako da skrbi naša čitalnica za izobrazbo našega ljudstva in sicer navzlic vsemu političnemu boju. Prihodnje leto bo 35 let odkar obstoji naša čitalnica. Zeleti je le, da bi se njeni udje vedno bolj in bolj zanimali za njen procvit, ter da bi posebno njeni pevci in tamburaši še za naprej vedno vztrajali ter v vsakem oziru napredovali.

Št. Viška gora. — Dne 21. in 22. jan. imeli smo tukaj občinske volitve. Komisija je bila sestavljena iz samega domačega, napeto-naprednega blaga. Zato so se pa tudi volitve vršile po naprednjaškem taktu. Vladnega komisarja smo bili silno potrebni, pa menda — nevredni. — V 3. razredu se iz prva nismo nameravali spustiti v boj, a ker nam je nudila Trebuša toliko mož na razpolago, poskusili smo vendar. — Toda napredni agitatorji so delali za svojo „sveto stvar“ za lažmi, grožnjami in s kamenjem in so nam pobrali v zadnji noči na Št. Viški gori lepo število mož. Uprav to je vzelo na dan volitve nekaterim našim možem pogum. Odtegnili so se volitvi in naprednjaki so zmagali z veliko večino. — V 2. razredu je zmagala naša stranka kljub temu, da so nam pooblastila namenoma vničevali in moze kradli, s tremi glasovi večine. V 1. razredu je zmagala zopet napredna z enim glasom večine. Ta glas so dobili s pomočjo liberalne ženske, ki ni hotela pooblastiti svojega varuha za volitev in je dala pooblastilo znanemu naprednjaku. Bilo je to popolnoma protipostavno, ker volilni zakon določa, da za mladoletne more voliti le njih varuh in nihče drugi.

Na boljsem je naša stranka za toliko, da ima sedaj šest svojih mož v staršinstvu, dočim je imela doslej samo tri.

Koncem ne moremo, da ne bi javno pohvalili vrlih Trebušanov, Vojskarjev in Čepovancev, ki so se tako daleč potrudili nam v pomoč. Dobro mislečim Gorjanom pa ključemo: Pogum! S časom bo tudi na Gori drugače. —

obziri; kajti tu ni vladala spodobnost, niti pravi dovtip, niti krasota, niti veselost, ampak drzni cinizem. Tu ni združevalo ljudij sočutje, ki se naslanja na plemenito navdušenje, nego samo poželjenje po zabavi, dolgočasnost — željna bujne veselosti — hinavstvo in prevara.

V nemirnem plinovem svitku je spoznal Vladimir nekoliko znanih obrazov, ki jih je videl tu prej za časa svojega svobodnega pustolovstva.

Torej so vendar neki ljudje, ki se jim to ne gabi, ki morejo živeti tako življenje in jim celo ugaja. Eden od teh se mu približa in ga zaupno pozdravi.

Bil je prijatelj Govedar, kojemu se je bil prikupil — Zola. Že deset let se je vlačil po Varšavi po noči — z izgovorom, da zbira tvarino za neki družabni roman.

„Ali ste že končali svoje naturalistične študije?“ ga vpraša Vladko.

„Ne“ odvrne oni hripavo. „Ali tu imam nekaj zanimivih „dokumentov“, imam dva mladeniča, enega dvajsetletnega, a drugega devetnajstletnega. Tam v mešani družbi — pri mizi pod oknom pijemo šampanjec“, dostavil je z nasmehom. (Konec pride.)

Iz Straže na Cerkljanskem. — Iz naše vasi pač še ni prišel dopis v „Primorski List“. Pa ne mislite, da je naša vas skrita v kakem gorskem zatišju, marveč leži na državni cesti, ki pelje v Idrijo ter je zelo raztrešena. — Naši otroci so popolnoma brez poduka. V Cerkno ne morejo hoditi v šolo, ker je preoddaljeno. Že pred leti, ko so ustanovljali šolo na Reki, stavili so ponudbo, da napravijo šolo Reka-Straža, a nekateri stražki modrijani so to ponudbo odklonili. Na to so k reški šoli priklopili Police. Minulo leto pa so iz posebnih vzrokov šolo v Policah zaprli, hkrati pa je tudi na Reki šola prenehala. Sedaj je bila ugodna prilika, delovati za zvezno šolo Reka-Straža. In res so nekateri naši občinarji v soglasju in s sodelovanjem č. g. dekana v Cerknem storili potrebne korake v ta namen. Šolska oblast se ni protivila pravični zahtevi. Prišel je na to sam g. šolski nadzornik in je pregledal prostore v hiši g. Iv. Čefarina. A naši ljudje so mnogokrat čudaki. Zučeli so se upirati, da bi bila šola v Čefarini hiši. Sami se sicer v tej zadevi še niso zganili. A sedaj, ko je vsa zadeva v najboljšem tiru, pa zahtevajo šolski prostor na takem kraju, do katerega je večini šolskih otrok pristop radi slabih poti in pomanjkanja brvi čez Idrijo nemogoč. Slišali smo, da je trojica teh veljakov radi te zadeve šla celo k okrajnemu šolskemu svetu v Tolmin. Kaj so tam vkrenili, ni znano. Mi se pa nadejamo, da šolska oblast se ne bode ozirala na te neutemeljene zahteve, ker večina občinarjev zahteva šolo na Želinu v Čefarini hiši. — Zato tudi tem protom prosimo slavno šolsko oblast v Tolminu, da prej ko mogoče otvori šolo na Želinu. S tem tudi učitelju in katehetu prihrani mnogo poti, o čemur se jesam g. šolski nadzornik očitno lahko prepričal.

Stražanski.

Politični pregled.

Državni zbor.

V zbornici poslancev sta se v sredo predložila načrta carinarskega tarifa, razdelila sta se tudi poročila sladkornega odseka o bruseljski sladkorni konvenciji in zakon o davku na sladkor. Finančni minister je predložil načrt zakona, tičoč se konvertiranja obligacij jednotnega državnega dolga. Minister je podal zgodovinsko obrazloženo postanka in obrestovanje tega dolga. Povdarjal je, da bo to konvertiranje pomenjalo znatno olajšanje državnega dolga in prištedenje na davčnih novcih. Ozirom na ta razlog prosi poslance vseh strank, naj dobrohotno povspešijo razpravo te predloge. Na to je prečital posl. Einsenkolb celo vrsto interpelacij mrgolečih laži-liberalnih fraz. Za njim so predložili radikalni Čehi 4 nujne predloge, ki pa se niso mogli razpravljati kot nujni, ker niso bili zadostno podprti. Na to je prešla zbornica k prvemu branju vojaškega zakonskega načrta. K tej točki se je oglasilo skoro 100 govornikov. Do besede prišlo pa jih je le malo. Prvi je govoril posl. Breiter, ki je zahteval, naj se ta zakonski načrt umakne. Predsednik pa ni tega predloga niti stavil na glasovanje. Breiter je rekel med drugim, da se hoče pri nas pomnožiti vojaštvo samo za to, da bi se branila dinastija, dočim se pa nič ne gleda na to, da se spravlja s tem državljanje ob njih imetje. Za Breiterjem je govoril Zavorka. Rekel je, da se sklicujejo pri nas, vsakrat ko zahtevajo povišanje števila vojakov in za to potrebnih stroškov, na zaveznike. Zavezniki naši da so pa nam le na škodo, kar dokazuje ravno sedaj bruseljska sladkorna pogodba, od katere bo imela Nemčija mnogo koristi, a Avstrija mnogo škode. Poslanec Wagner je predlagal vse polno sprememb. Poslanec Klofač je hudo napadal parlament, ker je ta odklonil nujnost njegovega predloga, naj bi finančni minister zbornici pojasnil, kako da misli vlada pokriti stroške, kateri narasejo državi vsled novega vojaškega zakona. Potem je očital Mladočehom, da so ravno zdaj opustili obstrukcijo, češ, da je za obstrukcijo takrat najprikrajnejši čas, ko se nahajata država in cesar v nevarnosti. Rekel je, da je vseh neznošnih bremen militarizma kriva jedino le Nemčija, ki ne misli na drugo nego na svojo roparsko politiko. Po njegovem mnenju bi bilo najbolje, da bi Nemčijo jedenkrat prav do dobrega naklestili Rusija in Francija. Opomnil je tudi, da se morebiti nameravati zgrabiti Avstrija in Italija zaradi Albanije. Avstrija je, po mnenju govornika, izgubila ves upliv na Iztoku in to le zaradi svoje preneumne politike. Poslanec Kramar je pojasnil zbornici, zakaj noče mladočehski klub obstruirati proti temu zakonskemu načrtu. Za Kramarjem je govoril ministerski predsednik, povdarjajoč potrebo nemško-češke sprave, ker je od te odvisno redno delovanje parlamenta in tudi notranji mir države. Za to, je rekel, da se vlada vedno trudi, da se napravi med Čehi in Nemci trajen mir. Dobi besedo domobranski minister Welsersheimb. Najprej opomni k opazkam predgovornikov, da hoče vojaška uprava strogo postopati proti onim, ki bi trpinčili vojake. Govornik je mnenja, da se tudi v armadi goji narodni čut, pa ne v političnem smislu. Armada mora biti okrilje vseh v državi živečih narodov ter njih zaščitnica. Domobranski minister naznani, da bo kmalu dovršen nov vojaški kazenski postopnik. Glede glasov o mobilizaciji pa pravi minister, da so isti popolnoma neutemeljeni ter da ni tudi povoda za kako mobilizacijo. Opomni pa da s tem, da ne obstoji danes noben povod za mobilizacijo, ni rečeno, da ne bi bilo oboroženje neobhodno potrebno, kajti s pravčasnim oboroženjem zaprečijo se večkrat nevarne vojne komplikacije. Glede dvoletne vojaške službe, pravi minister, da bi ta provzročila mnogo stroškov, ker bi bilo treba obdržati v stalni službi preveliko število podčastnikov. Glede pozivanja nadomestnih rezervistov k stalni vojaški službi, je izjavil minister, da sta avstrijska in ogrska vlada pripravni odstopiti od zahteve, da se pozove k stalni službi 6000 nadomestnih rezervistov. Za ministrom so govorili še nekateri govorniki, potem pa je bilo prvo branje vojaškega zakonskega načrta končano in načrt odstopil se je dotičnemu odseku. — V včerajšnji seji je poslanska zbornica vsprejela vse sladkorne zakonske načrte.

Avstro-Ogerska zastava.

Listom se poroča iz Budimpešte, da sta se avstrijska in ogerska vlada dogovorili glede skupne avstro-ogerske zastave. Zastavin drog barvan bo baje z barvami Habsburžanov, namreč z belo in rudečo barvo. Na jedni strani zastave bodo v črno rumenem okvirju naslikani vsi avstrijski grbi. Na drugi strani pa bo naslikana Marijina podoba, nad njo dva ange ja, držeča kvišku ogrski grb. Okvir na ti strani bo naslikan bel-rudečezeleno.

Madjarska nesramnost.

V torek je imela v Budimpeštu svojo sejo magnatska zbornica. Na dnevnem redu je bil tudi zakonski načrt glede izdavanja potnih listov na Hrvatskem. Bivši minister Banffy bil je tako skrajno nesramen, da je zahteval, naj bi se potni listi na Hrvatskem izdajali le v maljarskem in francozskem jeziku. Zbornica je ta predlog zavrnila z veliko večino glasov.

Turške reforme.

Ruski list „Viedomosti“ je odposlal svojega lastnega poročevalca v Uesküb, da se prepriča o novih reformah, katere namerava izvesti Turčija v Macedoniji in v Stare Srbije. Iz tega kar poroča ruski poročevalec svojemu listu je razvidno, da niso te nove turške reforme nič drugega nego prava pravcata komedija. Kar se tiče orožnikov iz vrst kristjanov, treba je, namreč opomniti, da je bilo tudi dosedaj mnogo orožnikov kristjanov, a ko je prišlo do kakih krvoločnosti so se ti poturice istotako brezsrčno znašali nad krščansko rajo, kakor ostali turški orožniki. Kar se pa tiče premeščenja par krutih kajmakonov, sta se ista premeštila v azijske provincije in sicer v take, kjer se jima še bolje godi nego se jima je godilo v Macedoniji in v Stari Srbiji. Turčija se pač zanaša na znano potrepljivost Rusije in Avstrije, ki sta ji že tolikrat pretili, a nista dosedaj storili proti nji še najmanjšega resnega koraka. Ako ga storita, storita to le prisiljeni po splošni ustaji, ki je neizogibna prihodnjo pomlad. Razni listi poročajo, namreč, da so si nabavili macedonski ustaški odbori že vse polno orožja ter, da jim isto dobaja še vedno od raznih strani.

Turčija se oborožuje.

Iz Carigrada se poroča, da se je sultan udal onim strankam, ki hočejo vojsko. Vsled tega odpošlje Turčija mnogo vojaških čet na macedonsko mejo.

Francozki parlament.

Kakor je znano je bil izvoljen v francozki zbornici za 4. podpredsednika soc. demokrat Jaures. Ta mož nastopa zadnji čas tako, kakor kak plačan pruski agent. Navdušen je, namreč ves za trozvezo ter odločen nasprotnik francozko-

ruske zveze. Te dni je predsedoval zbornici. In da bi ga malo podražili, stavili so nacionalisti predlog, naj zbornica dovoli svoto 50.000 frankov, da se na Place dela Concorde nahajajoči se marmornati strašburski spomenik izdela v bronu. Nacionalisti hoteli so s tem predlogom opomniti Jauresa, da še vedno obstoji alzaško vprašanje in želja porevanši. To hrco je mož molče utaknil v žep. Socialist Allard je na to zahteval, naj se odpove konkordat in naj se črta proračun za bogočastje. Min. predsednik Chombes, sicer največji preganjač kongregacij in ako se hoče tudi framason, je pa odgovoril, da je še vedno potreben obstoj verske ideje, ter da ni še prišel čas za ločenje cerkve od države. In mi menimo tudi tako in smo trdno prepričani, da pojde vsaka država, katera bi vrgla čez plot versko idejo, tudi sama v najkrajšem času raketom zvižgat.

Prebivalstvo goriških občin in krajev.

(Dalje.)

Sodni okraji, občine in kraji	Prebivalstvo		Prebiv. se je v desetih letih povečal ali zmanjšal
	l. 1890	l. 1900	
Sodni okraj Sežana:			
1. Avber	511	516	+ 5
Avber	229	219	- 10
• Gradinje	65	58	- 7
Ponikve	201	219	+ 18
Raša	16	20	+ 4
2. Dutovlje	852	894	+ 42
Dutovlje	589	632	+ 43
Godnje	111	111	—
Kreplje	152	151	- 1
3. Lokva	1151	1198	+ 47
Lokva	972	1028	+ 56
Prelože	179	170	- 9
4. Naklo	2810	2818	+ 8
Barka	380	349	- 31
Betanja	40	36	- 4
Brežec	66	64	- 2
Dane	165	144	- 21
Divča	550	644	+ 94
Gradišče	62	61	- 1
Kaciči	150	134	- 16
Škokljan	71	79	+ 8
Ležeče	165	160	- 5
Matavun	65	69	+ 4
Misleče	186	199	+ 13
Naklo	150	140	- 10
Podgrad	154	159	+ 5
Škoflje	254	236	- 18
Vareja	116	110	- 6
Vatovlje	133	130	- 3
Zavrhek	103	104	+ 1
5. Povir	1234	1248	+ 14
Brestovica	75	86	+ 11
Gorenje	222	226	+ 4
Mrcče	250	227	- 23
Plešivica	82	82	—
Povir	439	450	+ 11
Žirje	166	177	+ 11
6. Veliki Repen	824	915	+ 91
Veliki Repen	377	413	+ 36
Voglj	126	136	+ 10
Vrhovlje	198	215	+ 17
Col	123	151	+ 28
7. Rodik	516	496	- 20
Kozina	56	72	+ 16
Rodik	460	424	- 36
8. Sežana	1794	1876	+ 82
Dane	200	216	+ 16
Orlek	255	251	- 4
Sežana	1180	1244	+ 64
Šmarje	162	165	+ 3
9. Skopo	548	554	+ 6
Krajna Vas	227	235	+ 8
Skopo	321	319	- 2
10. Štorje	910	984	+ 74
Kazlje	336	371	+ 35
Majceni	40	42	+ 2
Podbreže	87	85	- 2
Senodole	43	48	+ 5
Štorje	404	438	+ 34
11. Tomaj	1498	1433	- 65
Dobravlje	132	137	+ 5
Filipče Brdo	44	37	- 7
Grahovo Brdo	67	59	- 8
Križ	323	311	- 12
Šepulje	196	180	- 16
Tomaj	585	579	- 6
Utovlje	151	130	- 20
12. Zgonik	1426	1419	- 7
Kopriva	434	425	- 9
Brje	84	71	- 13
Kopriva	350	354	+ 4
14. Štjajk	849	856	+ 7
Čehovini	90	88	- 2
Dolenje	48	52	+ 4
Gradišče	36	41	+ 5
Krtinovica	61	48	- 13
Nova Vas	16	14	- 2
Poljane	31	28	- 3
Ravne	76	76	—
Razgori	60	88	+ 28
Selo	64	54	- 10
Štjajk	210	207	- 3
Št. Tomaž	100	106	+ 6
Trebižani	39	37	- 2
Večkoti	18	17	- 1

(Dalje pride.)

Domače in razne novice.

Cesar v grobišču pri kapucinih. — V četrtek je bila obletnica smrti prestolonaslednika Rudolfa in se je cesar ob 7. in pol uri jutraj podal v grobišče pri kapucinih, kjer je molil ob krsti prestolonaslednika. Isto je storil ob krstah cesarice Elizabete in svojih starišev. Vence so položili tudi nadvojvoda Ludovik Viktor, grofica Lonyay, kneginja Elizabetin knez Oton Windischgraetz.

Tržaški namestnik grof Goëss na Dunaju. — Tržaški namestnik grof Goëss se mudi te dni na Dunaju. Bil je v avdijenci pri cesarju in pri prestolonasledniku nadvojvodi Francu Ferdinandu.

Smrtna kosa. — V petek dne 29. t. m. je v Renčah umrl gospod nadučitelj Anton Bajc v 58-letu svoje dobe. Pokojnik je bil sin prvega šempaskega učitelja, ki je bil v Šempasu jako priljubljen tako, da so ga svoječasno izvolili tam celo za župana. Ranjki Anton Bajc je služboval kot učitelj najprej v Gradišču, potem pa je dobil mesto učitelja v Renčah, kjer je deloval nad 30 let. Bil je miroljubnega značaja, dober prijatelj svojim tovarišem ter je užival splošno spoštovanje pri vseh, ki so ga poznali. V c. kr. okrajnem šolskem svetu sedel je kot zastopnik učiteljsstva čez 15 let. Pogreb bode danes ob 2 1/2 uri popoldne. Naj počiva v miru!

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedniku: Anton Manzin, vikar v Starem-selu 5 K; monsignor Štefan Kafol 10 K. Upravništvu „Gorice“ je došlo: Josip Golja, župnik v Kožbani 10 K (ravno toliko za „Alojzijevišče“).

Srčna hvala!

Za „Božičnico“ v „Šolskem Domu“ je vodstvo ljudske šole nadalje prejelo usnja od gg. Casagrande, Bensa, pa od neimenovanega, vsi trgovci v Gorici. — Bog povrni blagim dobrotnikom revne šol. mladine!

Shod županov in podžupanov pri Rebku na Gorici. — Kakor smo že poročali, vrši se jutri pri Rebku na Gorici shod županov in podžupanov in sicer točno ob 2. uri popoldne. K temu shodu so vabljeni vsi župani in podžupani ajdovskega sodnega okraja.

Dobro došli so tudi župani in podžupani od drugod.

Naše kmetovalce opozarjamo še enkrat na jutrajni kmetijski shod v St. Ferjanu. Potovalni učitelj za kmetijstvo g. Štrekelj govoril bo med drugim o predmetu: „Kako se nam je pripravljati za trno uš“, katero vprašanje je danes za Brice najbolj važno. — Na pojutrašnjem shodu v Rihembergu govoril bode imenovani g. učitelj: 1. Na kaj pazimo, predno zasajamo nov vinograd in 2. Naše kleti in naše kletarstvo. — Kakor povsod, odgovarjal bode tudi na teh shodih na razna stavljena vprašanja. Oba shoda se pričeta ob 3. uri pop.

Trgovinska zbornica v Gorici. — V sredo je bil izvoljen za predsednika tukajšnje trgovinske zbornice baron Evgen Ritter, za podpredsednika pa Ludovik Mighetti.

Goriška gimnazija. — Zdi se, da je začela naučna uprava resno misliti na to, da se v Gorici sezida novo gimnazijsko poslopje. Te dni je prišel v Gorico neki inženjer, poslan od naučnega ministerstva. Ta inženjer ima baje nalog, da si natančno ogleda staro poslopje, ter da poroča ministerstvu o njegovem stanju. — Staro gimnazijsko poslopje je namreč vse razpokano. Vsled tega se ne morejo šolske sobe zadostno ugreti, naj se v njih kuri še tako močno. Zato se je zgodilo, da ni bilo v nekaterih šolskih sobah nikdar nad 5 do 6° gorkote. V neki sobi pa so morali dijaki sedeti pri pouku pri samih 2 1/2 stopinjah gorkote. — Kakor se brzojavno poroča „Piccolu“ z Dunaja, poklical je k sebi naučni minister te dni državna poslanca Lenassija in dr. Verzeznassija, ter se je z njima pogovarjal glede stavbišča, na katerem naj bi se sezidalo novo gimnazijsko poslopje.

Občinske volitve v Komnu. — V Komnu so se vršile dne 22. in 23. t. m. občinske volitve. Že 14 dni pred volitvami tekala je to županiji cela tolpa naprednih agitatorjev ter mamila naše ljudstvo z raznimi obljubami. Posebno vabljiva je bila vinska kapljica, zaradi katere so se sline cedile celo volilec iz družih občin, kakor Škrbina, Gorjansko itd. Od druge strani pa se ni storilo ničesar in tako je „napredna“ komska komanda s pomočjo pijače in nerazsodnosti zmaga brez vsake borbe tudi pri teh volitvah. — V prvem razredu pa so si stali „naprednjaki“ drug drugemu v laseh. Med njimi samimi sta se izcimili namreč dve stranki. Kje in kako da so si ti ljudje stopili na kurja očesa, nam ni znano. Stranki sta se imenovali bela

in rudeča stranka. K zadnji je pripadal tudi sodni pristav g. Pavletič, ki je vodil boj z vso vneto ter z vsem svojim uma svitlim mečem. Ker je začelo ti stranki presti, naprosila je za pomoč par takozvanih „klerikalcev“, ki so se slučajno nahajali takrat v Komnu. Obljubila jim je celo, da jih postavi za kandidate. Ali ostala je pri obljubi le toliko časa, dokler so oddali svoj glas, potem pa jih je, kakor to velevala „poštena“ „napredna“ morala, pustila na cedilu. Od 35 volilcev, imajočih v prvem volilnem razredu volilno pravico, udeležilo se je volitve le 18. Z večino glasov so bili izvoljeni le trije kandidati tega volilnega razreda; za drugih pet so pa morali žrebat in v klobuku je ostal celo glavni steber rudeče stranke, namreč učitelj g. Štrekelj. Ker je pa imela v volilni komisiji bela stranka, katere komandant je bil dosedanj župan g. Švara, večino, je komisija zavrnila pooblastilo poslance Štrekelja, katero je ta poslal iz Dalmacije svojemu bratu učitelju Štrekelju, ki je pripadal rudeči stranki. Zaradi tega se govori tudi o nekem rekurzu in sicer so za ta rekurz najbolj vneti agitatorji, ki bi najraje videli, da bi se v Komnu vršile vsak teden kake volitve, kajti o volitvah, tako vsaj pravijo oni, je v Komnu najslabše, ker se ga takrat pije kolikor se hoče, ne da bi vino dišalo po „kufru“. — Opomnimo naj še, da so hoteli spraviti v starešinstvo nič manj nego — tri učitelje. Jeden od teh se je sam kandidaturi odpovedal, dočim sta pa druga dva propala. Pa naj še kdo trdi, da ni naše ljudstvo razsodno ter da ne zna varovati svojih koristi.

Cerkljanski purgar. — Bradasti dopisun zagnal se je v „Soči“ tudi v mene cerkljanskega purgarja, češ, da sem ponujal nekemu največjemu kmetu svojo turšico, ako bi volil z našo stranko. Ako pa že hoče, naj pa izve ta kosmati dopisun resnico, ki je ta-le: Nekaj dni pred volitvami prišel je k meni znani največji kmet Zušk vulgo „polž“. Stopivši na hodnik zapazi tam obešeno turšico, ter me vpraša: Kam boš pa del toliko turšice? Na to odgovoril sem mu v šali: Viš tebi jo dam vso, ako bodeš volil z nami. Zušk mi pa odgovori: nja viš ki Juže, tega pa že na morem nardit, ko sem Tomažu dužan 100 gl. Tako je torej z vso to zadevo. Glede obele pa, o kateri pravi dopisun, da je nimam niti toliko, da bi si obelil z njo polento, naj pa dopisuna nič ne briga. Jaz imam namreč še vedno toliko špeha in turšice, da skuham v kratkem 3 kotle polente ter da povabim nanjo Seka, Cenca, bodočega tajnika Drejca in vse pol milijonarje ter vse napredne lačenbergarje.

Cerkljanski purgar.

Nesreča na železnici. — Dne 14. t. m. je peljal posestnik Anton Tomsič iz Sovodenj težko naložen voz gnoja iz Gorice proti domu. Zvečer ob 6 1/2 uri prišel je do prehoda čez železnico blizu St. Andreža. Ker niso bile zatvornice zaprte, hotel je čez železnico. Pa v istem hipu, ko je prišel z vozom na železnico, zaprla sta se zatvornici na obeh straneh, znamenje to, da je bil vlak blizu. In res zagleda Tomsič kakih 400 m oddaljen poštini vlak, ki je drdal proti Gorici. V ti stiski odreže hitro voloma vrv okoli vratu ter spravi v naglici živino in sebe v stran, ter v strahu pričakuje, kaj se bo zgodilo. Vlak je prisopil, potisnil v stran prvi del voza, ter ga polomil tako, da je moral Tomsič za poprav istega potrositi 36 kron, kar je prav britko občutil z ozirom na to, da je on le sreden kmet. Velika sreča je pa bila, da se ni še kaj hujšega pripetilo. Da bi se pa taki slučaji več ne ponavljali, bi bilo železi, da želez. uprava odpravi take zatvornice ali pa postavi pri istih čuvaja.

Sadovi „naprednega“ časopisja. — Napredna podivjanost se vedno bolj razširja, in to posebno pri strastnih „naprednjakih“. Tako je v soboto svečer napadel neki fantalin Kl. iz Šempasa z nožem nekega Šk. in ga ranil na roki tako močno, da se je moral peljati takoj k zdravniku v Gorico.

Dan pozneje, t. j. v nedeljo, pa se je znašel ravno tam neki Šp. iz Oze-ljana nad nekim U iz Šempasa s tem, da ga je s kolom ranil na glavi, da se je moral drugi dan peljati v Gorico k zdravniku. Omeniti moram, da je Šp. strasten agitator „napredne“ stranke.

Da, gospoda v Gosposki ulici, to je šele prvi napredek po vašem receptu.

Vabilo k krojaškemu plesu, katerega priredijo goriški krojači danes dne 31. jan. v veliki dvorani hotela „Central“. Godbo preskrbi vojaški orkester c. in kr. pešpolka št. 47. Čisti dobiček služi dobroteljnemu namenom. Začetek ob 8 in pol uri zvečer. Vstopnina za gospode 2 K, za dame 1 K. Vsakemu gospodu je prosto pripeljati seboj eno damo. Odbor.

Občni zbor društva „Domovina“ na Volčjemgradu bode dne 8. februarja 1903 ob 4. uri popoldne. K temu občnemu zboru vabi odbor s tem vse društvenike.

Druga poštna zveza med Bovecem in Trbižem. — C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu je obvestilo županstvo v Bovecu, da je trgovinsko ministerstvo dovolilo vpeljavo druge dnevne vozne poštne zveze med Bovecem in Beljakom k zvezi med Rabeljem in Trbižem že obstoječi vozni pošti in za čas od 16. aprila do 15. oktobra vsakega leta. Nova vozna pošta odide iz Boveca ob 8. uri predpoludne in dojde v Trbiž ob 12. uri 45 minut popoldne. Vrne se ob 1. uri 15 minut popoldne iz Trbiža in dospe v Bovec ob 5. uri 50 minut popoldne.

V Gorici kradli, v Trstu aretirani. — Tržaška policija je naznanila tukajšnji policiji, da so prijeli v Trstu več oseb, ki so kradle v Gorici. In res se je pripetilo v Gorici mnogo tatvin, ne da bi se bilo prišlo tatovom na sled in se je zaradi tega tudi sumilo, da morajo dotični uzmoviči imeti svoje gnezdo drugje.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 9. do 21. januarja poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Upravništvo „Slov. Naroda“ 287 22 K, uredništvo „Slovenca“ 62 60 K, Iv. Bonač od družbenih sviačnikov 40 K, pošt. uradnik K. Mehora v Divači zbirko 5 K, nadučitelj Mat. Šmid v Podgorju pri Slov. Gradcu zbirko 10 K, „Slov. klub celovski“ 50 K, Nasprotniki domačega prepira v X. 20 K, „Uradniški tamburaški klub“ v Ljubljani ob svoji božičnici 22 76 K, župnik Franc Zdošek pri Sv. Jerneju (Štaj.) dar Mohorjanov 2 K, kapl. Fr. Oranič v Trnovem 2 K, dek. Mih. Arko v Idriji in prijatelji 17 K; za „Ormoške spomine“ so poslali: dek. J. Žičkar v Vidmu 10 K, posojilnica v Ptuj 4 K, vodja Rib. Dolenc na Grmu 4 K, dr. Fr. Ilesič v Ljubljani 2 K; podružnice: moška v Kobaridu 40 K, na Vrskem 170 K, ženska v Ribnici 171 K, za Šmarje in Slatino 97 K, v Cerklah 98 K, ženska za Ajdovščino in okolico 102 K, ženska za Sv. Lovrenc nad Mariborom 70 K, moška na Vrhniki 112 60 K. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Društvo „Pravnik“ v Ljubljani je izvolilo v pondeljek na svojem občnem zboru sodnega tajnika g. Kavčnika zaradi zaslug, katere si je pridobil za to društvo, za častnega člana.

Iz blaznice ušel. — Anton Franceschi 31 let star, iz Šturij, silovit norec je v pondeljek popoldne okoli 5. ure ušel iz blaznice v Ljubljani.

Štrajk dunajskih krojačev. — Ker je sklenila večina tvrdk imajočih zaloge izdelanih moških oblek, da se povišajo plače krojačem je začel štrajk ponehovati.

Schönerer v Celovcu pogorel. — Znano je, da sta se precej združena bratca Schönerer in Wolf ločila, in da med njima vlada sedaj najhujše nasprotstvo. Med Vsenemci ste zato zdaj dve stranki — ena vredna druge! — ki sta si napovedali hud boj. — Schönerer je prišel dne 25. t. m. v Beljak, da tam svojim zvestim oznanja svoj evangelij ter govori o spravnihi pogajanjih in o gibanju „Proč od Rima“. A do shoda ni prišlo. Za predsednika je bil imenovan posl. Franko Stein. Takoj se oglasi zdravnik dr. Hook, pristaš Wolfov, in zahteva, da se zagotovi tudi njemu in njegovim pristašem prosta beseda. Schönerer to zahtevu kratkotalo zavrne, ker hoče imeti besedo samo on s svojimi. A to razburi v obilnem številu zbrane Wolfove pristaše (iz Celovca, Beljaka in drugod), in ti začno pravo pravo obstrukcijo z razbijanjem, vpitjem in razgrajanjem, da je vsaka mirna razprava nemogoča. Vlado zastopnik je zato shod razpustil. Schönerer si je zapalil smodko in s svojimi ljudmi odšel, dočim so mu njegovi sedanjí nasprotniki, ki so ga še nedavno tega obožavali, burno klicali „pfui“ in „Abzug Schönerer“.

Na stotine zmrzujenih ptičev. — Radi silnega mraza je na Štajerskem končalo vse polno ptičev, katere so našli zmrzjene na tleh.

Princezinja Lujiza. — „Wiener Zeitung“ je priobčila te dni sledeče: „Kakor čujemo, je odredil cesar iz lastne moči kot glavar cesarske hiše, da se suspendirajo vse pravice, časti in prednosti, ki so doslej pristojale soprogi saškega prestolonaslednika Lujizi kot rojeni avstrijski vojvodinji. Suspendacija ostane v veljavi tudi tedaj, če bi se dognela pri bližnji pravdi glede ločitve zakona, da pristojna princezinji po v § 1577. državlanskega zakonika za Nemčijo nominirani določbi zopet njeno prvotno rodbinsko ime“. Prepovedano jej je torej

posluževati se nadalje naslova cesarska princezinja, nadvojvodinja, kraljeva ogerška princezinja itd. Dalje ne sme imeti nadvojvodskega grba z nadvojvodskimi znaki, ne pristoja jej več naslov cesarska kraljeva visokost ter odpadejo v bodoče vse častne pravice, ki so združene s temi dostojanstvi.

Italijanski minister za zunanje zadeve obolel. — V četrtek je zadel italijanskega ministra za zunanje zadeve Prinetti-ja, ravno ko je bil pri kralju, mrtud na pol života.

Razstava v Gantu 1. 1903. — V Bruselju na Belgijskem se otvori 12. marca t. l. internacionalna razstava živil in raznih kulinariznih izdelkov. Ta razstava bode trajala do konca istega meseca. Razstavili se bodo na ti razstavi sledeči predmeti, kakor: različni kruh, močnate jedi, razni izdelki sirarn in mle-karn, kolonijalno blago, pivo, mineralne vode, razno meso, salami, ribe, letavina, vsakovrstni poljedelski pridelki in konečno kuhinjska in hišna oprava, kakor tudi priprave, katere rabimo v kletih. Ta razstava bi utegnla koristiti tudi izvozu naših domačih izdelkov in pridelkov. Kdor bi hotel kaj razstaviti, naj se obrne do zastopnika te razstave v Pragi g. Gobit Artur, Karolinenthal.

Vseslovenska umetnisko-obrtna razstava v St. Peterburgu in Slovenci. — Na poziv predsednika trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani g. Jos. Lenarčiča, so se v začetku tega meseca sestali zastopniki korporacij, zastopov in večjih društev, ki pridejo gledé razstave v pošte, se združili do sestave definitivnega odbora v provizorični odbor z gospodom Lenarčičem na čelu in sklenili: 1. Poskusiti je, da se Slovenci udeležijo razstave kot narodna skupina; 2. osnovati je v ta namen v Ljubljani osrednji odbor in se obrniti do vseh izvenkranjskih slovenskih odločilnih činiteljev, da v svojem okrožju ustanove krajevne odbore, ki bi jim bila naloga v svojem okolišju podpirati težnje osrednjega odbora — pred vsem iskati udeležencev za razstavo — in ki bi poslali po dva odposlanca v osrednji odbor. V izvršitev teh sklepov se je začasni odbor obrnil do vseh izvenkranjskih slovenskih deželnih poslancev s prošnjo, da stopijo v dotiko z vsemi činitelji v svoji deželi, ki bi jih bilo gledé razstave vpoštevati, se posvetujejo z njimi o pričujoči zadevi in ob ugodnem uspehu posvetovanja store primerne korake, da se osnuje krajevni odbor za razstavo. Ko dojdejo začasnemu odboru zadevna poročila, se povabijo vse korporacije in društva na Kranjskem, ki pridejo gledé razstave v pošte, in pa krajevni odbori izven Kranjske, da pošljejo svoje zastopnike na shod, na katerem se sestavi definitivni osrednji odbor.

Roparski umor milijonarja. — V Moskvi so v soboto ponoči neznan lopovi napadli in umorili v njegovem stanovanju milijonarja Demetrija Baburina ter odnesli več tisoč rubljev. Umor se je izvršil proti najstari uri, takrat nanareč, ko je bil Baburina doma sam in je bila njegova družina v gledališču.

Hrvat — rešitelj življenja ameriške milijonarke. — V Washingtonu je tam živeči Hrvat Peter Kružič potegnil iz reke, v katero je bila padla z neke ladje, soprogo milijonarja Jeffersona. Ta poslednji je podaril Kružiču 15000 dolarjev in ga vzame v svojo službo.

Norišnica zgorela. — V norišnici Colney-Katch blizu Londona je nastal v pondeljek požar, ki je poslopje popolnoma uničil. V norišnici se je nahajalo čez 1000 blaznih oseb, posebno mnogo je bilo ženskih blaznih. V ognju našlo je smrt 52 oseb. Mnogo blaznih pa je zbežalo. Nepopisno je bilo jokanje in javdanje sorodnikov, ki so prišli iskat svoje nesrečnike.

Gora Pelée zopet bljuje. — Poroča se z otoka Martinique, da je začela gora Pelée zopet močno bljuvati.

Linča ne obesijo. — Smrtna kazen irskega poslanca in kasneje burskega podpolkovnika Linča se je spremenila v dosmrtno ječo.

Otvoritev nove mesnice.

Čast mi je naznaniti slav. občinstvu, da otvorim s 1. februarjem novo mesnico v Kanalu na trgu. — Zagotavljam cenj. odjemalce, da mi bode glavna skrb prodajati zdravo in najboljše meso ter točna postrežba, se priporočam za mnogobrojni obisk.

Janez Medvejšček mesar.

Naznanilo!

Na splošno željo ljudstva otvoril sem
veliko zalogo ogerske moke

v Ajdovščini

iz prvih budapeštanskih paromlinov.

št.	0	1	2	3	4	5	6
K	14	13-30	13	12-70	12-0	11-90	11-30

A. Casagrande v Ajdovščini.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Br. 205.

Natečaj.

V šolskem okraju goriške okolice se razpisujejo v definitivno namješčenje:

1. mesto nadučitelja na dvorazredni ljudski šoli v Št. Martinu in Ozeljanu;

2. mesto učitelja-voditelja na jednorazrednih ljudskih šolah v Lokovcu, v Lokvah, v Višnjeviku, pri Voglarjih, v Vel. Žabljah in na jednorazrednici s slovenskim učnim jezikom v Ločniku;

3. mesto potovalnega učitelja za Vrata-Gor. Lokovec;

4. mesto učitelja na trirazredni ljudski šoli v Dornbergu;

5. mesto učiteljice na dvorazredni ljudski šoli v Batujah in v Šempasu.

S temi službami spojeni prejemki so določeni v deželnem zakonu z dne 6. oktobra 1900, dež. zak. št. 26.

Potovalni učitelj dobiva tudi potnino letnih 260 K.

Prosilci in prosilke za katero teh mest naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje v teku šestih tednov po tretjem razglasu tega leta natečaja v uradnem listu pri dotičnih kraj. šol. svetih.

C. kr. okrajni šolski svet,
v Gorici, 26. jan. 1903.

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti semenišču št. 12. v Gorici, prodaja se po znižani ceni — 2 kroni 60 vin.

Veliki teden
all
Velika noč,

spisal prof. A. Marušič.

Knjiga se pošilja po pošti po povzetju. Kdor pa denar že z naročilom pošlje, najpridene še 20 vin. za pošto.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stikalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanic“ t. j. ličnih in trpeznihih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krečmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4½ polmesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 5½ in na vknjižbo po 5½.

Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravičnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago posojilnice c. kr. poštno hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtekih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov

ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Samo 7½ kron

stane

Orig. Solinger „Comfort“
stroj za striženje las,

ki je svetovno znan po dobri in lični izpeljavi. Zaradi umetnega dela in dobre snovi zagotavlja ta stroj brezpogojno in trajajoče poročstvo za dobro in nežno striženje las. — Z 2 podložnimi česali, 3, 7 in 10 mm dolga rez, s ponikelnim ročcem (1 nadomeštna zavita zmet). Cena K 7.50. Za brado K 6.—

500 dvojnih-poljskih kukál
(Doppel-Feldstecker)

144 mm, Mod. „Zeus“, čisto škromatična kukála, ki so neprekosljiva glede povečanja in obsega, z natančno reprodukcijo najmanjših predmetov brez pačenja, ponujam v eleg. usnjatem etuju z navarnico ali pasom po K 12 mesto po K 35. Pošilja s post. povzetjem, dokler je kaj zaloge

M. Rundbakin,

Pozor!!

Gotovega obuvala za sedanjo sezono

priporoča

Peter Cotič čevljarski mojster, Gorica,
Gosposka ulica hiš. št. 14.

Cene solidne. Naročila z deželo so poštnine prosta. Brez konkurence.

Učenca

sprejme pod ugodnimi pogoji *Frančišek Rojec, kovač v Sovodnjah pri Gorici.*

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicó

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Šladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po ¼ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidarskič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Pri svetem Antonu Padovanskem

PRVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hšo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in neštivilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, sveilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.
Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga među pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

TISKA:

Časopise

Knjige

Diplome

Trgovske račune

Čenike

Vabila za veselice

Pisma s firmo

Razne etikete

l. t. d.

**NARODNA =
= TISKARNA**
v GORICI

prevzema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela in izvršuje v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah da se ne boji nikake konkurence.

TISKA:

Tisk. za duhovnlje

Plakate

Sprejemnice

Računske sklepe

Pobotnice

Razne posetnice

Poročnice

Osmrtnice

l. t. d.

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravništvo «Gorice». Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Sama kardinalna vprašanja!

Jedno veliko politično vprašanje podaja kljuko drugemu v našem nad vse zanimivem parlamentu! Zares, zdi se, kakor da je ta ljuba Avstrija že leta dolgo ležala pozabljena mej staro politično šaro, liki kaka zarjavela ključavnica. Ako se pogleda na žalostno resnico, da je naš parlament brez moči, zvezan na rokah in nogah že iz Badenijevih časov, da se ves ta čas v tem prvem zakonodajnem zastopu ni storilo za dobro avstrijskih davkoplačevalcev niti, — skoro za vrednost jedne pipe tobaka, — tedaj je gorenja primera o stari ključavnici deloma na svojem mestu. Vse je zaostalo. Ali zdaj, ko se kaže, da so se zatvornice delavnosti nekako odprle, t. j. ko se je konečno dognala nagodba z Ogersko, zdaj silijo na dan vprašanja, katera bi bila morala biti že davno rešena.

Jedno takih kardinalnih t. j. za državo življenjskih vprašanj je sprememba vojnega zakona, o katerem naj zbornica razpravlja.

Ves svet ve, da so razmere v naši vojski potrebne temeljite spremembe in da je naša vojska v marsičem jako zaostala za drugimi evropskimi državami, le še Italija je na slabšem. Z novim vojnim zakonom naj bi se odstranile razne napake in to bode zdaj delo parlamenta. Ali to delo je težko. V prvi vrsti zahteva vladna predloga izdatno pomnožitev kontingenta novincev. Dosedaj se je vojna uprava morala ozirati vsaj deloma na davčno zmoglost prebivalstva, katera zmoglost pa je, kakor znano zadnjemu davkoplačevalcu v gorah, že globoko pod ničlo. Že ta ozir je silil vojno upravo, da se odreče raznim modernim uredbam armade tako, da bi ista stala vspešno s prvimi kulturnimi državami. Ali ne samo to. Pretirane politične borbe zadnjih let, katere gredo izključno na rovaš naših političnih nasprotnikov, so požrle toliko ljudskega denarja, da vlada pri vsem tem ni mogla misliti še na večje žrtve od strani prebivalstva. In

LISTEK.

Iz mračnosti na svetlo.

Poljski: V. Zagorski.

V.

Čuden človek! Napravil je umetno delo, pa se ga sramuje — kakor bi bil storil kaj nepredvidnega! Prinesel je na zemljo košček neba, pa taji to kot kako neplemenito delo! Naj je človek, ali mrtva reč — vse je v njegovih očeh le rmena, rdeča, ali kaka drugačna „packa“. Pri njem imajo ceno le te barve, ki jih je združil tu tako popolno, samo ta svetloba in te sence, razdeljene tako prečiščeno, da je to — kar je tu predstavljal — varalo oko, češ, da je resnica in pravo življenje! Ali za „dušo“ — pomen vsega tega mu ni mar — sramuje se tega!

V tem se je pojavljala neka duševna brezbožnost. Lahko bi se reklo, da jo prinaša Julij v delavnico iz onega sveta — dima in plina, v katerem živi, ko kratki čas in zdravje, pa se ogiba plemenitih nežnih čustev, ki se norčuje iz njih, ko vihra za onim divjim razveseljevanjem, ki ga ne more pomiriti; ko ga preganja več na dolgočasnost; ko vara samega sebe — nemiren, razburjen, nesrečen!

Ali vendar je še duša v tej nesrečni

tako je v prvič prišlo, da država ni mogla nabaviti večjega števila vojaštva ker je že vzdrževanje obstoječega števila vojaštva silno draga stvar. Stanje naše armade po odstotku mnogo zaostaja za številom naraščajočega prebivalstva v državi. Dočim se je pri vseh velelastih od leta 1870 dalje pomnožil kontingent novincev, se je v Avstriji isti le jako slabo množil. Poleg tega je morala vojna uprava, da si prihrani stroške, poseči še po drugem sredstvu — s katerim pa je jako ustregla služecemu vojaku — namreč po tem, da veliko število potrjenih po dobi osmih tednov vežbanja pride v nadomestno rezervno, katera je po številu na papirju seveda dokaj narastla, katera pa za brambo domovine nima one vrednosti ki bi bila potrebna v danih slučajih.

Sreča za našo državo je bila še pač ta, da nismo že blizu štirideset let prišli v položaj kake večje nevarnosti. Sicer je za avstrijske narode, katere tlači mora gospodarske krize, itak dovolj težko breme vojaštva, katero ti narodi britko občutijo ob vsaki priliki in katero breme jim je po nepotrebnem naložila nesrečna trozvezna politika.

Konečno pa je stvar vendar morala priti do drugega zaključka. Geografična lega naše monarhije in njene notranje politične homatije so take, da vsak trenutek zamore nastopiti resna nevarnost za državo. Ako v takem trenutku naša vojska pogreša one tehnične druge napredne države pred vsem pa nam vedno nevarna Nemčija, in kateri tehnični izpopolnitvi si je naša vojna uprava iz gori navedenih razlogov morala odreči, tedaj ne vemo kako bi stvar izpadla. Pri tem je treba jemati še v obzir — in to moramo zopet ponavljati — kritične narodnostne prepire, ki so se zanesli že v armado in ki že dokaj motijo jedinstvo v armadi.

Vsemu temu treba priti v okom. Ali kako? Za večje število vojaštva ter za organizacijo armad v modernem zmislu treba veliko denarja. Ali kako

duša, pristopna ginljivim čustvom; ali vsaj razumi in pojmi jih — kakor to priča slika na razstavi; je duša, ki tam nekje potihoma trpi in plaka, kot žena zapravljivega dninarja, ki zapravlja v krčmi poslednje ostanke imetja.

Vladko se ni mogel vzpametovati iz teh čustev in mislij niti tedaj, ko sta sedela s tovarišem pri Slepkovskem. Tu je pripovedoval Julij svoje najnovejše spletke; ali Vladimir ga je poslušal le raztreseno. Ni mogel najti dušnega užitka v tem, kar je Juliju tako ugajalo in kar je samega Vladka nekaj tako zanimalo.

Koliko nočij je porabil prej ž njim pri takih govorih ter varal sebe z umišljeno venlostjo, ki jo je netilo vino! Tudi danes je praznil kozarec za kozarcem; ali ni se mogel razveseliti.

Julijevo pripovedovanje ga je dolgočasilo. Žalil ga je smeh in surovi izrazi, ki so obrnili pozornost sosedov na nju. Začudeno je zrl Vladko na te stene, okajene s tobacnim dimom, na to navoščeno podlago, na te mramorne stole, nepokrite s prtom, na ta debeli papir, ki je bil mesto pričev, na migljajočo svetlobo plinovega plamena. Vse to je bilo Vladku dobro znano; ali vendar ga je spravljal

dobiti kredit? Tega dovoli le parlament. Ali parlament obstoji iz zastopnikov avstrijskega prebivalstva, katero nima denarja. Predno ti zastopniki s svojim glasom naprtijo svojim volilcem še večja bremena, bodo zahtevali od vlade zopet koncesij za te volilce, katerih vlada ne bo smela odreči. In te koncesije so jako razsežne. V prvo bode po novem zakonu treba urediti bremena jednako-merneje, dočim tega ni bilo po starem zakonu. Ravno kar dognana nagodba z Ogersko bode to razmerno olajšala. Potem — in na to prihajajo že danes skoro vse parlamentarne stranke — bode treba imeti glavni ozir na delavsko vprašanje na kmetih. Resnica je, da z upeljavo dveletne vojaške službe, katera utegne nastopiti po novem zakonu, bode nekako urejeno stalno število armade, ali to ne koristi povsem kmetovalcu, kateri ne obdelava polja vsake dve leti marveč vsako leto. Kmetovalec zahteva torej, da mu cesar pošlje vsaj za časa največjega dela na polju, sina domov in to je ona točka, katero posebno povdarjajo razne stranke v parlamentu. Nadalje je še nekaj. Dosedaj se je od strani predpostavljenih pri vojaštvu nezaslišano grdo ravnalo z moštvo. Ta grda hiba v armadi se mora odstraniti potom posebnega vojnokazenskega zakona, in to tembolj, ker po obstoječih razmerah v armadi slabi med vojaštvom veselje do službe in vodi do anarhije. V resnih časih pa je patriotizem vojaka in ljubezen do stanu glavna stvar. Tudi jezikovno vprašanje v armadi treba bode urediti. Odlojzno „Hier“-vprašanje v vojaštvu je razburilo vse narodne kroge in zlasti češki zastopniki odločno zahtevajo konečno pravično ureditev te zadeve. Vse to so težavne stvari, katere pa morajo najti zadoščanja, ako se hoče s predlogo priti do cilja. Mej tem pa še vedno straši češko jezikovno vprašanje in češko-nemška sprava, katera se je, kakor omenjeno, zopet razbila ob trmi Vsenemcev. Mogoče je sicer da vlada po drugi poti pride do rešitve vojaške predloge, — vsekako pa je v

v tej gruči ptujih ljudij, pa more prese-deti dolge ure pri goli mizi, izpostavljen pogledu radoznalnih ljudij, v sredi malomarne okolice — kakor je to delal Julij, in prej nekoč tudi Vladko sam. Prišla mu je na um njegova jedilnica s hrastovo nalivalnico, pa njegova miza, pokrita s snežnobelim prtom in na njej stoječe posode, polne čiste studenčnice, in ona tihota, vabeča k zaupnim razgovorom, ki ju je navadno okroževala, kadarkoli sta sedla s soprogo k obedu.

Ali vendar si je hotel osvežiti svoje spomine, četudi se mu je gabilo ono življenje, ki je vrelo tu okrog njega in ki ga je predstavljal Julij.

Razgovor s tovarišem ga je prepričal, kako zelo se je varal v svojih mislih. Čutil je, da je postal modrejši, bolj razsvetljen človek. Med njim in njegovo minulostjo se je odprlo nepremostljivo brezno. Zdelo se mu je, da tega ni preživel on sam, nego kdo drug, in da pozna to minulost le iz pripovedovanja.

Julij ga je hotel zabavati in svetovati, naj bi šla tje, „kjer je bolj veselo“. In Vladko mu je pritrtil. Hotel je poskusiti one občutke, ki so ga navdajali nekaj, in čijih spomin se je risal v njegovih mislih kakor kak megljeni sanjski spomin.

interesu davkoplačevalcev, da vlada zdaj, ko zahteva od avstrijskih narodov novih bremen, odstrani na kateri koli način to moro s pleč davkoplačevalcev. — Vse to so toraj kardinalna vprašanja v našem parlamentarizmu, katerih pa gotovo še dolgo ne bo konec.

Dopisi.

Iz Cerknja. — „Narodna čitalnica v Cerknju“ je imela v nedeljo dne 25. t. m. svoj občni zbor. Društvo ima sedaj 91 rednih in 2 častna uda. Gmotno stanje čitalnice ni bilo že delj časa posebno ugodno. Vedno je bilo na koncu leta kaj dolga. Veselice, namreč v čitalnici prirejale so se navadno le v dobrodelne namene, in poleg stroškov za stanovanje, stala je mnogo tudi knjižnica, ki se je dokaj popolnila. Kakor je pokazalo blagajnikovo poročilo, se je gmotno stanje čitalnice letos jako zboljšalo. Pokriti so bili, namreč vsi stroški in ostalo je poleg tega v blagajni še precej gotovine. Prvo veselico v l. 1902 je čitalnica priredila dne 9. februarja. Ta veselica je bila gledé vspeh, kakor tudi izvršitve jedna najlepših, kar jih je čitalnica priredila v 34 letih svojega obstanka. Vršila se je pod naslovom: „Glasbeno-deklamatorični koncert“. Pri ti veselici je deklamiral 4 pesmi tudi g. E. Klavžar, igriški vodja goriške čitalnice, kar je mnogo pripomoglo, da je veselica tako dobro izpadla. Tudi pijanistinja gđ. Richter odlikovala se je posebno pri tem koncertu, svirajoč razne težke komade najboljših nemških klasikov. Pevski zbor pa je pel izvrstno „Hubadove slov. nar. pesmi“ in obširno Satnerjevo skladbo „Naša pesem“. Sodeloval je tudi tamburaški zbor. Dne 25. maja 1902 sodelovala je čitalnica s svojim pevskim in tamburaškim zborom skupno z Št. Viškogorskimi in Šebreljskimi pevci pri veselici, ki se je priredila v prostorih g. Laharnarja na Št. Viškigori. Igralci naše čitalnice vprizorili so pri isti veselici dr. Krekovo igro: „Pravica se je izkazala“. Dne 28. septembra priredila se je veselica v prostorih g. Obid-a. Pevski

po katerem je hrepenel pred časom, misleč: da bo laže dihal v njem.

VI.

Odšla sta v zabavišče Belle-vue.

Neka popotna godba je igrala tam. Dvorana je bila polna zabavoželjnih; šum je glušil tako rekoč zvoke Straussovega valcerja. V dimu cigaret in sopuhu jedij in močnih pijač se je mešala vonjava izbranih dišav; in tako je nastajal neki slab vonj, ki je padal na prsi kot neznosno breme.

Pri mizah so sedeli tu in tam možje pokrite glave; pili so kavo, konjak ali pivo, pa se veselo razgovarjali med seboj, ter bili z nogo takt sviranega valcerja. Tu in tam so bile tudi ženske. Nosile so klobuke z ogromnimi peresi, pa svilnate obleke. Bile so našopirjene in nališpane, pokropljene z lepediščo vodo; blesteče se s ponarejenimi dragimi kameni. Oči so jim bile pomalane s tušem, in obličje pokrito z ličilom. Od mize do mize so letali izzivajoči pogledi, udvorljivi nasmehi in neslane šale.

Tu in tam so jih okroževali možki. V teh krogih je vrela razbrzdana objestnost; glasili so se šumni pogovori in brezstidni, neodkritosrdni smeh, kažoč veselost, ki je v resnici tam ni bilo. Te

zbor je izvajal Vilharjevo „Bledi mesec“. Laharnarjev „Venec slov. pesmi“, Försterjevo skladbo „Ljubica in Aljaževa“: Peričnik. Deklamovala se je Gregorčičeva pesem „Naš čolnarič otmimo“. Igralci pa so izvajali igro „Ubežnik“. Tamburaši pa so izvajali skladbe: „Hrvaško kolo“, Parmovo „Mladi vojaki“, Mascagnijev „Intermezzo“ itd.

Vse veselice so bile dobro obiskovane. Čitalnica je priredila tudi več zabavnih večerov s petjem in tamburanjem. Pri veselici dne 22. februarja t. l. se vprizori Murnikov prizor „Bucek v strahu“. Pri pevskih tečajih pa nastopi tedaj pomnoženi p vski zbor. V tekočem letu nameravamo spraviti na oder tudi Govekarjeve „Rokovnjače“. Čitalnica namerava letos prirediti tudi več poučnih predavanj. Iz tega poročila je razvidno, kako da skrbi naša čitalnica za izobrazbo našega ljudstva in sicer navzlic vsemu političnemu boju. Prihodnje leto bo 35 let odkar obstoji naša čitalnica. Zeleti je le, da bi se njeni udje vedno bolj in bolj zanimali za njen procvit, ter da bi posebno njeni pevci in tamburaši še za naprej vedno vztrajali ter v vsakem oziru napredovali.

Št. Viška gora. — Dne 21. in 22. jan. imeli smo tukaj občinske volitve. Komisija je bila sestavljena iz samega domačega, napeto-naprednega blaga. Zato so se pa tudi volitve vršile po naprednjakem taktu. Vladnega komisarja smo bili silno potrebni, pa menda — nevredni. — V 3. razredu se iz prva nismo nameravali spustiti v boj, a ker nam je nudila Trebuša toliko mož na razpolago, poskusili smo vendar. — Toda napredni agitatorji so delali za svojo „sveto stvar“ z lažmi, grožnjami in s kamenjem in so nam pobrali v zadnji noči na Št. Viški gori lepo število mož. Uprav to je vzelo na dan volitve nekaterim našim možem pogum. Odtegnili so se volitvi in naprednjaki so zmagali z veliko večino. — V 2. razredu je zmagala naša stranka kljub temu, da so nam pooblastila namenoma vničevali in moze kradli, s tremi glasovi večine. V 1. razredu je zmagala zopet napredna z enim glasom večine. Ta glas so dobili s pomočjo liberalne ženske, ki ni hotela pooblastiti svojega varuha za volitev in je dala pooblastilo znanemu naprednjaku. Bilo je to popolnoma protipostavno, ker volilni zakon določa, da za mladoletne more voliti le njih varuh in nihče drugi.

Na boljem je naša stranka za toliko, da ima sedaj šest svojih mož v staršinstvu, dočim je imela doslej samo tri. Koncem ne moremo, da ne bi javno pohvalili vrlih Trebušanov, Vojskarjev in Čepovancev, ki so se tako daleč potrudili nam v pomoč. Dobro mislečim Gorjanom pa ključemo: Pogum! S časom bo tudi na Gori drugače. —

obziri; kajti tu ni vladala „podobnost, niti pravi dovtip, niti krasota, niti veselost, ampak drzni cinizem. Tu ni združevalo ljudij sočutje, ki se naslanja na plemenito navdušenje, nego samo poželjenje po zabavi, dolgočasnost — željna bujne veselosti — hinavstvo in prevara.

V nemirnem plinovem svitku je spoznal Vladimir nekoliko znanih obrazov, ki jih je videl tu prej za časa svojega svobodnega pustolovstva.

Torej so vendar neki ljudje, ki se jim to ne gabi, ki morejo živeti tako življenje in jim celo ugaja. Eden od teh se mu približa in ga zaupno pozdravi.

Bil je prijatelj Govedar, kojemu se je bil prikupil — Zola. Že deset let se je vlačil po Varšavi po noči — z izgovorom, da zbira tvarino za neki družabni roman.

„Ali ste že končali svoje naturalistične študije?“ ga vpraša Vladko.

„Ne“ odvrne oni hripavo. „Ali tu imam nekaj zanimivih „dokumentov“, imam dva mladeniča, enega dvajsetletnega, a drugega devetnajsetletnega. Tam v mešani družbi — pri mizi pod oknom niemo šampanjice“ —

Iz Straže na Cerkljanskem.

Iz naše vasi pač še ni prišel dopis v „Primorski List“. Pa ne mislite, da je naša vas skrita v kakem gorskem zatišju, marveč leži na državni cesti, ki pelje v Idrijo ter je zelo raztrešena. — Naši otroci so popolnoma brez poduka. V Cerkno ne morejo hoditi v šolo, ker je preoddaljeno. Že pred leti, ko so ustanavljali šolo na Reki, stavili so ponudbo, da napravijo šolo Reka-Straža, a nekateri stražki modrijani so to ponudbo odklonili. Na to so k reški šoli priklopili Police. Minulo leto pa so iz posebnih virov šolo v Policah zaprli, hkrati pa je tudi na Reki šola prenehala. Sedaj je bila ugodna prilika, delovati za zvezno šolo Reka-Straža. In res so nekateri naši občinarji v soglasju in s sodelovanjem č. g. dekana v Cerknem storili potrebne korake v ta namen. Šolska oblast se ni protivila pravični zahtevi. Prišel je na to sam g. šolski nadzornik in je pregledal prostore v hiši g. Iv. Čefarina. A naši ljudje so mnogokrat čudaki. Začeli so se upirati, da bi bila šola v Čefarini hiši. Sami se sicer v tej zadevi še niso zganili. A sedaj, ko je vsa zadeva v najboljšem tiru, pa zahtevajo šolski prostor na takem kraju, do katerega je večini šolskih otrok pristop radi slabih poti in pomanjkanja brvi čez Idrijsko nemoč. Slišali smo, da je trojica teh veljakov radi te zadeve šla celo k okrajnemu šolskemu svetu v Tolmin. Kaj so tam vkrenili, ni znano. Mi se pa nadajamo, da šolska oblast se ne boče ozirala na te neutemeljene zahteve, ker večina občinarjev zahteva šolo na Želinu v Čefarini hiši. — Zato tudi tem potom prosimo slavno šolsko oblast v Tolminu, da prej ko mogoče otvori šolo na Želinu. S tem tudi učitelju in katehetu prihrani mnogo poti, o čemur se je sam g. šolski nadzornik očitno lahko prepričal.

Stražanski.

Politični pregled.

Državni zbor.

V zbornici poslancev sta se v sredo predložila načrta carinarskega tarifa, razdelila sta se tudi poročila sladkornega odseka o bruseljski sladkorni konvenciji in zakon o davku na sladkor. Finančni minister je predložil načrt zakona, tiče se konvertiranja obligacij jednotnega državnega dolga. Minister je podal zgodovinsko obrazloženje postanka in obrestovanja tega dolga. Povdarjal je, da bo to konvertiranje pomenjalo znatno olajšanje državnega dolga in prištedenje na davčnih novcih. Ozirom na ta razlog prosi poslance vseh strank, naj dobrohotno povspešijo razpravo te predloge. Na to je prečital posl. Einsenkob celo vrsto interpelacij mrgolečih laži-liberalnih fraz. Za njim so predložili radikalni Čehi 4 nujne predloge, ki pa se niso mogli razpravljati kot nujni, ker niso bili zadostno podprti. Na to je prešla zbornica k prvemu branju vojaškega zakonskega načrta. K tej točki se je oglasilo skoro 100 govornikov. Do besede prišlo pa jih je le malo. Prvi je govoril posl. Breiter, ki je zahteval, naj se ta zakonski načrt umakne. Predsednik pa ni tega predloga niti stavil na glasovanje. Breiter je rekel med drugim, da se hoče pri nas pomnožiti vojaštvo samo za to, da bi se branila dinastija, dočim se pa nič ne gleda na to, da se spravlja s tem državljane ob njih imetje. Za Breiterjem je govoril Zavorka. Rekel je, da se sklicujejo pri nas, vsakrat ko zahtevajo povišanje števila vojakov in za to potrebnih stroškov, na zaveznike. Zavezniki naši da so pa nam le na škodo, kar dokazuje ravno sedaj bruseljska sladkorna pogodba, od katere bo imela Nemčija mnogo koristi, a Avstrija mnogo škode. Poslanec Wagner je predlagal vse polno sprememb. Poslanec Klofač je hudo napadal parlament, ker je ta odklonil nujnost njegovega predloga, naj bi finančni minister zbornici pojasnil, kako da misli vlada pokriti stroške, kateri narasejo državi vsled novega vojaškega zakona. Potem je očital Mladočehom, da so ravno zdaj opustili obstrukcijo, češ, da je za obstrukcijo takrat najprikladnejši čas, ko se nahajata država in cesar v nevarnosti. Rekel je, da je vseh neznošnih bremen militarizma kriva jedino le Nemčija, ki ne misli na drugo nego na svojo roparsko politiko. Po njegovem mnenju bi bilo najbolje, da bi Nemčijo jedenkrat prav

ravati zgrabiti Avstrija in Italija zaradi Albanije. Avstrija je, po mnenju govornika, izgubila ves upliv na ltzoku in to le zaradi svoje preneumne politike. Poslanec Kramar je pojasnil zbornici, zakaj noče mladočeški klub obstruirati proti temu zakonskemu načrtu. Za Kramarjem je govoril ministerski predsednik, povdarjajoč potrebo nemško-češke sprave, ker je od te odvisno redno delovanje parlamenta in tudi notranji mir države. Za to, je rekel, da se vlada vedno trudi, da se napravi med Čehi in Nemci trajen mir. Dobi besedo domobranski minister Welsersheimb. Najprej opomni k opazkam predgovornikov, da hoče vojaška uprava strogo postopati proti onim, ki bi trpinčili vojake. Govornik je mnenja, da se tudi v armadi goji narodni čut, pa ne v političnem smislu. Armada mora biti okrilje vseh v državi živečih narodov ter njih zaščitnica. Domobranski minister naznani, da boče kmalu dovršen nov vojaški kazenski postopnik. Glede glasov o mobilizaciji pa pravi minister, da so isti popolnoma neutemeljeni ter da ni tudi povoda za kako mobilizacijo. Opomni pa da s tem, da ne obstoji danes noben povod za mobilizacijo, nirečeno, da ne bi bilo oboroženje neobhodno potrebno, kajti s pravočasnim oboroženjem zaprečijo se večkrat nevarne vojne komplikacije. Glede dvoletne vojaške službe, pravi minister, da bi ta provzročila mnogo stroškov, ker bi bilo treba obdržati v stalni službi preveliko število podčastnikov. Glede pozivanja nadomestnih rezervistov k stalni vojaški službi, je izjavil minister, da sta avstrijska in ogrska vlada pripravni odstopiti od zahteve, da se pozove k stalni službi 6000 nadomestnih rezervistov. Za ministrom so govorili še nekateri govorniki, potem pa je bilo prvo branje vojaškega zakonskega načrta končano in načrt odstopil se je dotičnemu odseku. — V včerajšnji seji je poslanska zbornica vsprejela vse sladkorne zakonske načrte.

Avstro-Ogerska zastava.

Listom se poroča iz Budimpešte, da sta se avstrijska in ogrska vlada dogovorili glede skupne avstro-ogerske zastave. Zastavin drog barvan bo baje z barvami Habsburžanov, namreč z belo in rudečo barvo. Na jedni strani zastave bodo v črno rumenem okvirju naslikani vsi avstrijski grbi. Na drugi strani pa bo naslikana Marijina podoba, nad njo dva ange ja, držeča kvišku ogrski grb. Okvir na ti strani boče naslikan belo-rudečezeleno.

Madjarska nesramnost.

V torek je imela v Budimpeštu svojo sejo magnatska zbornica. Na dnevnem redu je bil tudi zakonski načrt glede izdavanja potnih listov na Hrvatskem. Bivši minister Banffy bil je tako skrajno nesramen, da je zahteval, naj bi se potni listi na Hrvatskem izdajali le v madjarskem in francozkem jeziku. Zbornica je ta predlog zavrnila z veliko večino glasov.

Turške reforme.

Ruski list „Viedomosti“ je odposlal svojega lastnega poročevalca v Ueskub, da se prepriča o novih reformah, katere namerava izvesti Turčija v Macedoniji in v Stare Srbije. Iz tega kar poroča ruski poročevalec svojemu listu je razvidno, da niso te nove turške reforme nič drugega nego prava pravcata komedija. Kar se tiče orožnikov iz vrst kristjanov, treba je, namreč opomniti, da je bilo tudi dosedaj mnogo orožnikov kristjanov, a ko je prišlo do kakih krvočelnosti so se ti poturice istotako brezsrčno znašali nad krščansko rajo, kakor ostali turški orožniki. Kar se pa tiče premeščanja par krutih kajmakanov, sta se ista premeščila v azijske provincije in sicer v take, kjer se jima še bolje godi nego se jima je godilo v Macedoniji in v Stari Srbiji. Turčija se pač zanaša na znano potrepežljivost Rusije in Avstrije, ki sta ji že tolikrat pretili, a nista dosedaj storili proti nji še najmanjšega resnega koraka. Ako ga storita, storita to le prisiljeni po splošni ustaji, ki je neizogibna prihodnje pomlad. Razni listi poročajo, namreč, da so si nabavili macedonski ustaški odbori že vse polno orožja ter, da jim isto dohaja še vedno od raznih strani.

Turčija se oborožuje.

Iz Carigrada se poroča, da se je sultan udal onim strankam, ki hočejo vojsko. Vsled tega odpošlje Turčija mnogo vojaških čet na macedonsko mejo.

Francozki parlament.

Kakor je znano je bil izvoljen v francozki zbornici za 4. podpredsednika soc. demokrat Jaures. Ta mož nastopa zadnji čas tako, kakor kak plačan pruski

ruske zveze. Te dni je predsedoval zbornici. In da bi ga malo podražili, stavili so nacionalisti predlog, naj zbornica dovoli svoto 50.000 frankov, da se na Place dela Concorde nahajajoči se marmornati stražburski spomenik izdela v bronu. Nacionalisti hoteli so s tem predlogom opomniti Jauresa, da še vedno obstoji alzaško vprašanje in želja porevanši. To brco je mož molče utaknil v žep. Socialist Allard je na to zahteval, naj se odpove konkordat in naj se črta proračun za bogočastje. Min. predsednik Chombes, sicer največji preganjač kongregacij in ako se hoče tudi framason, je pa odgovoril, da je še vedno potreben obstoj verske ideje, ter da ni še prišel čas za ločenje cerkve od države. In mi menimo tudi tako in smo trdno prepričani, da pojde vsaka država, katera bi vrgla čez plot versko idejo, tudi sama v najkrajšem času rakom žvižgat.

Prebivalstvo goriških občin in krajev.

(Dalje.)

Sodni okraj, občine in kraji	Prebivalstvo		Prebiv. se je v desetih letih povečal ali zmanjšal.
	1. 1890	1. 1900	
Sodni okraj Sežana:			
1. Avber	511	516	+ 5
Avber	229	219	- 10
Gradinje	65	58	- 7
Ponikve	201	219	+ 18
Raša	16	20	+ 4
2. Dutovlje	852	894	+ 42
Dutovlje	589	632	+ 43
Godnje	111	111	0
Kreplje	152	151	- 1
3. Lokva	1151	1198	+ 47
Lokva	972	1028	+ 56
Prelože	179	170	- 9
4. Naklo	2810	2818	+ 8
Barka	380	349	- 31
Betanija	40	36	- 4
Brežec	66	64	- 2
Dane	165	144	- 21
Divača	550	644	+ 94
Gradišče	62	61	- 1
Kačiči	150	134	- 16
Škocijan	71	79	+ 8
Ležeče	165	160	- 5
Matavun	65	69	+ 4
Misleče	186	199	+ 13
Naklo	150	140	- 10
Podgrad	154	159	+ 5
Škotlje	254	236	- 18
Vareja	116	110	- 6
Vatovlje	133	130	- 3
Zavrhek	103	104	+ 1
5. Povir	1234	1248	+ 14
Brestovica	75	86	+ 11
Gorenje	222	226	+ 4
Mrče	250	227	- 23
Plešivica	82	82	0
Povir	439	450	+ 11
Žirje	166	177	+ 11
6. Veliki Repen	824	915	+ 91
Veliki Repen	377	413	+ 36
Vozlje	126	136	+ 10
Vrhovlje	198	215	+ 17
Col	123	151	+ 28
7. Rodik	516	496	- 20
Kozina	56	72	+ 16
Rodik	460	424	- 36
8. Sežana	1794	1876	+ 82
Dane	200	216	+ 16
Orlek	255	251	- 4
Sežana	1180	1244	+ 64
Šmarje	162	165	+ 3
9. Skopo	548	554	+ 6
Krajna Vas	227	235	+ 8
Skopo	321	319	- 2
10. Štorje	910	984	+ 74
Kazlje	336	371	+ 35
Majceni	40	42	+ 2
Podbreže	87	85	- 2
Senodole	43	48	+ 5
Štorje	404	438	+ 34
11. Tomaj	1498	1433	- 65
Dobravlje	132	137	+ 5
Filipče Brdo	44	37	- 7
Grahovo Brdo	67	59	- 8
Križ	323	311	- 12
Šepulje	196	180	- 16
Tomaj	585	579	- 6
Utovlje	151	130	- 20
12. Zgonik	1426	1419	- 7
13. Kopriva	434	425	- 9
Brje	84	71	- 13
Kopriva	350	354	+ 4
14. Štjajk	849	856	+ 7
Čehovini	90	88	- 2
Dolenje	48	52	+ 4
Gradišče	36	41	+ 5
Krtinovica	61	48	- 13
Nova Vas	16	14	- 2
Poljane	31	28	- 3
Ravne	76	76	0
Razgori	60	88	+ 28
Selo	64	54	- 10
Štjajk	210	207	- 3
Št. Tomaž	100	106	+ 6
Trebižani	39	37	- 2
Večkoti	18	17	- 1

Domače in razne novice.

Cesar v grobišču pri kapucinih. — V četrtek je bila obletnica smrti prestolonaslednika Rudolfa in se je cesar ob 7. in pol uri zjutraj podal v grobišče pri kapucinih, kjer je molil ob krsti prestolonaslednika. Isto je storil ob krstah cesarice Elizabete in svojih starišev. Vence so položili tudi nadvojvoda Ludovik Viktor, grofica Lonyay, kneginja Elizabeta in knez Oton Windischgrätz.

Tržaški namestnik grof Goëss na Dunaju. — Tržaški namestnik grof Goëss se mudi te dni na Dunaju. Bil je v avdijenci pri cesarju in pri prestolonasledniku nadvojvodi Francu Ferdinandu.

Smrtna kosa. — V četrtek dne 29. t. m. je v Renčah umrl gospod nadučitelj Anton Bajc v 58-letu svoje dobe. Pokojnik je bil sin prvega šempaskega učitelja, ki je bil v Šempasu jako priljubljen tako, da so ga svoječasno izvolili tam celo za župana. Ranjki Anton Bajc je služboval kot učitelj najprej v Gradišču, potem pa je dobil mesto učitelja v Renčah, kjer je deloval nad 30 let. Bil je miroljubnega značaja, dober prijatelj svojim tovarišem ter je užival splošno spoštovanje pri vseh, ki so ga poznali. V c. kr. okrajnem šolskem svetu sedel je kot zastopnik učiteljsstva čez 15 let. Pogreb bode danes ob 2½ uri popoldne. Naj počiva v miru!

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedniku: Anton Manzin, vikar v Starem-selu 5 K; monsignor Štefan Kafol 10 K.

Upravništvu „Gorice“ je došlo: Josip Golja, župnik v Kožbani 10 K (ravno toliko za „Alojzijevišče“).

Srčna hvala!

Za „Božičnico“ v „Šolskem Domu“ je vodstvo ljudske šole nadalje prejelo usnja od gg. Casagrande, Bensa, pa od neimenovanega, vsi trgovci v Gorici. — Bog povrni blagim dobrotnikom revne šol. mladine!

Shod županov in podžupanov pri Rebku na Gorici. — Kakor smo že poročali, vrši se jutri pri Rebku na Gorici shod županov in podžupanov in sicer točno ob 2. uri popoldne. K temu shodu so vabljeni vsi župani in podžupani ajdovskega sodnega okraja.

Dobro došli so tudi župani in podžupani od drugod.

Naše kmetovalce opozarjamo še enkrat na jutrnji kmetijski shod v St. Ferjanu. Potovalni učitelj za kmetijstvo g. Štrekelj govoril bo med drugim o predmetu: „Kako se nam je pripravljati za tržno uš“, katero vprašanje je danes za Brice najbolj važno. — Na popjutrajnjem shodu v Ribembergu govoril bode imenovani g. učitelj: 1. Na kaj pazimo, predno zasajamo nov vinograd in 2. Naše kleti in naše kletarstvo. — Kakor povsod, odgovarjal bode tudi na teh shodih na razna stavljena vprašanja. Oba shoda se pričneta ob 3. uri pop.

Trgovinska zbornica v Gorici. — V sredo je bil izvoljen za predsednika tukajšnje trgovinske zbornice baron Evgen Ritter, za podpredsednika pa Ludovik Mighetti.

Goriška gimnazija. — Zdi se, da je začela naučna uprava resno misliti na to, da se v Gorici sezida novo gimnazijsko poslopje. Te dni je prišel v Gorico neki inženjer, poslan od naučnega ministerstva. Ta inženjer ima baje nalog, da si natančno ogleda staro poslopje, ter da poroča ministerstvu o njegovem stanju. — Staro gimnazijsko poslopje je namreč vse razpokano. Vsled tega se ne morejo šolske sobe zadostno ogreti, naj se v njih kuri še tako močno. Zato se je zgodilo, da ni bilo v nekaterih šolskih sobah nikdar nad 5 do 6° gorkote. V neki sobi pa so morali dijaki sedeti pri pouku pri samih 2½ stopinjah gorkote. — Kakor se brzojavno poroča „Piccolu“ z Dunaja, poklical je k sebi naučni minister te dni državna poslanca Lenassija in dr. Verzeznassija, ter se je z njima pogovarjal glede stavbišča, na katerem naj bi se sezidalo novo gimnazijsko poslopje.

Občinske volitve v Komnu. — V Komnu so se vršile dne 22. in 23. t. m. občinske volitve. Že 14 dni pred volitvami tekala je po županiji cela tolpa naprednih agitatorjev ter mamila naše ljudstvo z raznimi obljubami. Posebno ljubljiva je bila vinska kapljica, zaradi katere so se sline cedile celo volilcem iz drugih občin, kakor Škrbina, Gorjansko itd. Od druge strani pa se ni storilo ničesar in tako je „napredna“ kopenska komanda s pomočjo pijače in nerazsodnosti zmagala brez vsake borbe tudi pri teh volitvah. — V prvem razredu pa so si stali „naprednjaki“ drug drugemu v laseh. Med njimi samimi sta se izcimili namreč dve stranki. Kje in kako da

in rudeča stranka. K zadnji je pripadal tudi sodni pristav g. Pavletič, ki je vodil boj z vso vneto ter z vsem svojim uma svitlim mečem. Ker je začelo ti stranki presti, naprosila je za pomoč par takozvanih „klerikalcev“, ki so se slučajno nahajali takrat v Komnu. Obljubila jim je celo, da jih postavi za kandidate. Ali ostala je pri obljubi le toliko časa, dokler so oddali svoj glas, potem pa jih je, kakor to veleva „poštena“ „napredna“ morala, pustila na cedilu. Od 35 volilcev, imajočih v prvem volilnem razredu volilno pravico, udeležilo se je volitve le 18. Z večino glasov so bili izvoljeni le trije kandidati tega volilnega razreda; za drugih pet so pa morali zrebat in v klobuku je ostal celo glavni steber rudeče stranke, namreč učitelj g. Štrekelj. Ker je pa imela v volilni komisiji bela stranka, katere komandant je bil dosedanja župan g. Švara, večino, je komisija zavrnila pooblastilo poslanca Štrekelja, katero je ta poslal iz Dalmacije svojemu bratu učitelju Štrekelju, ki je pripadal rudeči stranki. Zaradi tega se govori tudi o nekem rekurzu in sicer so za ta rekurz najbolj vneti agitatorji, ki bi najraje videli, da bi se v Komnu vršile vsak teden kake volitve, kajti o volitvah, tako vsaj pravijo oni, je v Komnu najljetnejše, ker se ga takrat pije kolikor se hoče, ne da bi vino dišalo po „kufru“. — Opomnimo naj še, da so hoteli spraviti v starešinstvo nič manj nego — tri učitelje. Jaden od teh se je sam kandidaturi odpovedal, dočim sta pa druga dva propala. Pa naj se kdo trdi, da ni naše ljudstvo razsodno ter da ne zna varovati svojih koristi.

Cerkljanski purgar — Bradasti dopisun zagnal se je v „Soči“ tudi v mene cerkljanskega purgarja, češ, da sem ponujal nekemu največjemu kmetu svojo turšico, ako bi volil z našo stranko. Ako pa že hoče, naj pa izve ta kosmati dopisun resnico, ki je ta-le: Nekaj dni pred volitvami prišel je k meni znani največji kmet Zušk vulgo „polž“. Stopivši na hodnik zapazi tam obešeno turšico, ter me vpraša: Kam boš pa del toliko turšice? Na to odgovoril sem mu v šali: Viš tebi jo dam vsor, ako bodeš volil z nami. Zušk mi pa odgovori: nja viš ki Juže, tega pa že na morem nardit, ko sem Tomažu dužan 100 gld. Tako je torej z vso to zadevo. Glede obele pa, o kateri pravi dopisun, da je nimam niti toliko, da bi si obelil z njo polento, naj pa dopisuna nič ne briga. Jaz imam namreč še vedno toliko špeha in turšice, da skuham v kratkem 3 kotle polente ter da povabim nanjo Seka, Cenca, bodočega tajnika Drejca in vse pol milijonarje ter vse napredne lačenbergarje.

Cerkljanski purgar.

Nesreča na železnici. — Dne 14. t. m. je peljal posestnik Anton Tomsič iz Sovodenj težko naložen voz gnoja iz Gorice proti domu. Zvečer ob 6½ uri prišel je do prehoda čez železnico blizu St. Andreža. Ker niso bile zatvornice zaprte, hotel je čez železnico. Pa v istem hipu, ko je prišel z vozom na železnico, zaprl sta se zatvornici na obeh straneh, znamenje to, da je bil vlak blizu. In res zagleda Tomsič kakih 400 m oddaljen poštni vlak, ki je drdral proti Gorici. V ti stiski odreže hitro voloma vrv okoli vratu ter spravi v naglici živino in sebe v stran, ter v strahu pričakuje, kaj se bo zgodilo. Vlak je prisopihal, potisnil v stran prvi del voza, ter ga polomil tako, da je moral Tomsič za popravo istega potrositi 36 kron, kar je prav britko občutil z ozirom na to, da je on le sreden kmet. Velika sreča je pa bila, da se ni še kaj hujšega pripetilo. Da bi se pa taki slučaji več ne ponavljali, bi bilo železi, da želez. uprava odpravi take zatvornice ali pa postavi pri istih čuvaja.

Sadovi „naprednega“ časopisja. — Napredna podivjanost se vedno bolj razširja, in to posebno pri strastnih „naprednjakih“. Tako je v soboto sveder napadel neki fantalin Kl. iz Šempasa z nožem nekega Šk. in ga ranil na roki tako močno, da se je moral peljati takoj k zdravniku v Gorico.

Dan pozneje, t. j. v nedeljo, pa se je znašel ravno tam neki Šp. iz Oze-ljana nad nekim U. iz Šempasa s tem, da ga je s kolom ranil na glavi, da se je moral drugi dan peljati v Gorico k zdravniku. Omeniti moram, da je Šp. strasten agitator „napredne“ stranke.

Da, gospoda v Gosposki ulici, to je šele prvi napredek po vašem receptu.

Vabilo k krojaškemu plesu, katerega priredijo goriški krojači danes dne 31. jan. v veliki dvorani hotela „Central“. Godbo preskrbi vojaški orkester c. in kr. pešpolka št. 47. Čisti dobiček služi dobrodelnim namenom. Začetek ob 8 in pol uri zvečer. Vstopnina za gospode 2 K,

Občni zbor društva „Domovina“ na Volčjemgradu bode dne 8. februarja 1903 ob 4. uri popoldne. K temu občnemu zboru vabi odbor s tem vse društvenike.

Druga poštna zveza med Bovecem in Trbižem. — C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu je obvestilo županstvo v Bovecu, da je trgovinsko ministerstvo dovolilo vpeljavo druge dnevne vozne poštne zveze med Bovecem in Beljakom k zvezi med Rabeljem in Trbižem že obstoječi vozni pošti in za čas od 16. aprila do 15. oktobra vsakega leta. Nova vozna pošta odide iz Boveca ob 8. uri predpoludne in dojde v Trbiž ob 12. uri 45 minut popoldne. Vrne se ob 1. uri 15 minut popoldne iz Trbiža in dospje v Bovec ob 5. uri 50 minut popoldne.

V Gorici kradli, v Trstu aretirani. — Tržaška policija je naznanila tukajšnji policiji, da so prijeli v Trstu več oseb, ki so kradle v Gorici. In res se je pripetilo v Gorici mnogo tatvin, ne da bi se bilo prišlo tatovom na sled in se je zaradi tega tudi sumilo, da morajo dotični uzmoviči imeti svoje gnezdo drugje.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 9. do 21. januarja poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Upravništvo „Slov. Naroda“ 287 22 K, uredništvo „Slovenca“ 62 60 K, Iv. Bonač od družbenih svinčnikov 40 K, pošt. uradnik K. Mehora v Divači zbirko 5 K, nadučitelj Mat. Šmid v Podgorju pri Slov. Gradcu zbirko 10 K, „Slov. klub celovski“ 50 K, Nasprotniki domačega prepira v X. 20 K, „Uradniški tamburaški klub“ v Ljubljani ob svoji božičnici 22 76 K, župnik Franc Zdošek pri Sv. Jerneju (Štaj.) dar Mohorjanov 2 K, kapl. Fr. Oranič v Trnovem 2 K, dek. Mih. Arko v Idriji in prijatelji 17 K; za „Ormoške spomine“ so poslali: dek. J. Žičkar v Vidmu 10 K, posojilnica v Ptuj 4 K, vodja Rih. Dolenc na Grmu 4 K, dr. Fr. Ilesič v Ljubljani 2 K; podružnice: moška v Kobaridu 40 K, na Vrnskem 170 K, ženska v Ribnici 171 K, za Šmarje in Slatino 97 K, v Cerkljah 98 K, ženska za Ajdovščino in okolico 102 K, ženska za Sv. Lovrenc nad Mariborom 70 K, moška na Vrhniki 112 60 K. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Društvo „Pravnik“ v Ljubljani je izvolilo v pondeljek na svojem občnem zboru sodnega tajnika g. Kavénika zaradi zaslug, katere si je pridobil za to društvo, za častnega člana.

Iz blaznice ušel. — Anton De-franceschi 31 let star, iz Šturij, silovit norec je v pondeljek popoldne okoli 5. ure ušel iz blaznice v Ljubljani.

Štrajk dunajskih krojačev. — Ker je sklenila večina tvrdk imajočih zaloge izdelanih moških oblek, da se povišajo plače krojačem je začel štrajk po-nehovati.

Schönerer v Celovcu pogorel. — Znano je, da sta se precej združena brata Schönerer in Wolf ločila, in da med njima vladata sedaj najhujše nasprotstvo. Med vlenemci ste zato zdaj dve stranki — ena vredna druge! — ki sta si napovedali hud boj. — Schönerer je prišel dne 25. t. m. v Beljak, da tam svojim zvestim oznanja svoj evangelij ter govori o spravnih pogajanjih in o gibanju „Proč od Rima“. A do shoda ni prišlo. Za predsednika je bil imenovan posl. Franko Stein. Takoj se oglašil zdravnik dr. Hock, pristaš Wolfov, in zahteva, da se zagotovi tudi njemu in njegovim pristašem prosta beseda. Schönerer to zahtevo kratkoma lo zavrne, ker hoče imeti besedo samo on s svojimi. A to razburi v obilnem številu zbrane Wolfove pristaše (iz Celovca, Beljaka in drugod), in ti začno pravo pravcato obstrukcijo z razbijanjem, vpitjem in razgrajanjem, da je vsaka mirna razprava nemogoča. Vladni zastopnik je zato shod razpustil. Schönerer si je zapalil smodko in s svojimi ljudmi odšel, dočim so mu njegovi sedanji nasprotniki, ki so ga še nedavno tega oboževali, burno klicali „pfui“ in „Abzug Schönerer“.

Na stotine zmurnjenih ptičev. — Radi silnega mraza je na Štajerskem končalo vse polno ptičev, katere so našli zmurnjene na tleh.

Princezinja Lujiza. — „Wiener Zeitung“ je priobčila te dni sledeče: „Kakor čujemo, je odredil cesar iz lastne moči kot glavar cesarske hiše, da se suspendirajo vse pravice, časti in prednosti, ki so doselej pristojale soprogji saškega prestolonaslednika Lujizi kot rojeni avstrijski vojvodinji. Suspendacija ostane v veljavi tudi tedaj, če bi se dognalo pri bližnji pravdi glede ločitve zakona, da pristojna princezinja po v § 1577. državlanskega zakonika za Nemčijo, nomini-

posluževati se nadalje naslova cesarska princezinja, nadvojvodinja, kraljeva ogerska princezinja itd. Dalje ne sme imeti nadvojvodskega grba z nadvojvodskimi znaki, ne pristojaj jej več naslov cesarska kraljeva visokost ter odpadejo v bodoče vse častne pravice, ki so združene s temi dostojanstvi.

Italijanski mlulster za zunanje zadeve obolet. — V četrtek je zadel italijanskega ministra za zunanje zadeve Prinetti-ja, ravno ko je bil pri kralju, mrtud na pol života.

Razstava v Gantu 1. 1903. — V Bruselju na Belgijskem se odpre 12. marca t. l. internacionalna razstava živil in raznih kulinarnih izdelkov. Ta razstava bode trajala do konca istega meseca. Razstavili se bodo na tri razstavi sledeči predmeti, kakor: različni kruh, močnate jedi, razni izdelki sirarn in mle-karn, kolonijalno blago, pivo, mineralne vode, razno meso, salami, ribe, letavina, vsakovrstni poljedelski pridelki in ko-nečno kuhinjska in hišna oprava, ka-kor tudi priprave, katere rabimo v kle-teh. Ta razstava bi utegnila koristiti tudi izvozu naših domačih izdelkov in pri-delkov. Kdor bi hotel kaj razstaviti, naj se obrne do zastopnika te razstave v Pragi g. Gobit Artur, Karolinenthal.

Vseslovenska umetniško-obrtna razstava v St. Peterburgu in Slo-venci. — Na poziv predsednika trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani g. Jos. Lenarčiča, so se v začetku tega meseca sestali zastopniki korporacij, zastopov in večjih društev, ki pridejo gledé razstave v pošte, se združili do sestave definitivnega odbora v provizorični odbor z gospodom Lenarčičem na čelu in sklenili: 1. Poskusiti je, da se Slovenci udeleže razstave kot narodna skupina; 2. osno-vati je v ta namen v Ljubljani osrednji odbor in se obrniti do vseh izvenkranjskih slovenskih odločilnih činiteljev, da v svojem okrožju ustanove krajevne odbore, ki bi jim bila naloga v svojem okolišu podpirati težnje osrednjega odbora — pred vsem iskati udeležencev za razstavo — in ki bi poslali po dva odposlanca v osrednji odbor. V izvršitev teh sklepov se je začasní odbor obrnil do vseh izvenkranjskih slovenskih de-želnih poslancev s prošnjo, da stopijo v dotiko z vsemi činitelji v svoji deželi, ki bi jih bilo gledé razstave vpoštavati, se posvetujejo z njimi o pričujoči zadevi in ob ugodnem uspehu posvetovanja store primerne korake, da se osnuje krajevni odbor za razstavo. Ko dojdejo začasnemu odboru zadevna poročila, se povabijo vse korporacije in društva na Kranjskem, ki pridejo gledé razstave v pošte, in pa krajevni odbori izven Kranjske, da pošljejo svoje zastopnike na shod, na katerem se sestavi definitivni osrednji odbor.

Roparski umor milijonarja. — V Moskvi so v soboto ponoči neznani lopovi napadli in umorili v njegovem stanovanju milijonarja Demetrija Baburina ter odnesli več tisoč rubljev. Umor se je izvršil proti najstari uri, takrat namreč, ko je bil Baburi doma sam in je bila njegova družina v gledališču.

Gora Pelée zopet bljuje. — Po-roča se z otoka Martinique, da je začela gora Pelée zopet močno bljuvati.

Linča ne obesijo. — Smrtna ka-zen irskega poslanca in kasneje burskega podpolkovnika Linča se je spremenila v dosmrtno ječo.

Norišnica zgorela. — V norišnici Colney-Katech blizu Londona je nastal v pondeljek požar, ki je poslopje popolnoma uničil. V norišnici se je nahajalo čez 1000 blaznih oseb, posebno mnogo je bilo ženskih blaznih. V ognju našlo je smrt 52 oseb. Mnogo blaznih pa je zbežalo. Nepopisno je bilo jokanje in javdanje sorodnikov, ki so prišli iskat svoje nesrečnike.

Fran Wilhelm odvajajoči čaj od Frana Wilhelm, lekarnarja, c. in kr. dvornega zalagatelja v Neunkirchen (Spodnje avstrijsko), se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po K 2. — avstr. volj. Kjer ni zaloge, pošilja se direktno poštni zavoj s 15 zavitki za K 24 00 fra n k o. na vse avstrij. ogerske poštne postaje. V znak pristnosti je od-tisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (neun Kirchen).

Otvoritev

NOVE MESNICE.

Čast mi je naznaniti slav. ob-činstvu, da otvorim s 1. februar-jem novo mesnico v Kanalu na trgu. — Zagotavljam cenj. odje-malce, da mi bode glavna skrb pro-dajati zdravo in najboljše meso ter točna postrežba, se priporočam za mnogobrojni obisk.

Anton ...

Naznanilo!

Na splošno željo ljudstva otvoril sem veliko zalogo ogerske moke v Ajdovščini

iz prvih budapeštanskih paromlinov.

št.	0	1	2	3	4	5	6
K	14.-	13-30	13.-	12-70	12-40	11-90	11-30

A. Casagrande v Ajdovščini.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Br. 205.

Natečaj.

V šolskem okraju goriške okolice se razpisujejo v definitivno namješčenje:

1. mesto nadučitelja na dvorazredni ljudski šoli v Št. Martinu in Ozeljanu;

2. mesto učitelja-voditelja na jednorazrednih ljudskih šolah v Lokovcu, v Lokvah, v Višnjeviku, pri Vostarih, v Vel. Žabljah in na jednorazrednici s slovenskim učnim jezikom v Ločniku;

3. mesto potovalnega učitelja za Vrata-Gor. Lokovec;

4. mesto učitelja na trirazredni ljudski šoli v Dornbergu;

5. mesto učiteljice na dvorazredni ljudski šoli v Batujah in v Šempasu.

S temi službami spojeni prejemki so določeni v deželnem zakonu z dne 6. oktobra 1900, dež. zak. št. 26.

Potovalni učitelj dobiva tudi potnino letnih 260 K.

Prosilci in prosilke za katero teh mest naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje v teku šestih tednov po tretjem razglasu tega-le natečaja v uradnem listu pri dotičnih kraj. šol. svetih.

C. kr. okrajni šolski svet,
v Gorici, 26. jan. 1903.

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti semenišča št. 12. v Gorici, prodaja se po znižani ceni — 2 kroni 60 vin.

Veliki teden ali Velika noč,

spisal prof. A. Marušič.

Knjiga se pošilja po pošti po povzetju. Kdor pa denar že z naročilom pošlje, najpridene še 20 vin. za pošto.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marjanic“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenca in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krečmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briških, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4% polmesečno; nevzdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5%.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalažanje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Samo 7½ kron

stane

Orig. Solinger „Comfort“
stroj za striženje las,

ki je svetovno znan po dobri in lični izpeljavi. Zaradi umetnega dela in dobre snovi zagotavlja ta stroj brezpogojno in trajajoče poročstvo za dobro in nežno striženje las. — Z 2 podložnimi česali, 3, 7 in 10 mm dolga rez, s ponikelnim ročem (1 nadomestna zavita zmet). Cena K 7.50. Za trado K 6—

500 dvojnih-poljskih kukal!
(Doppel-Feldstecker)

144 mm, Mod. „Zeus“, čisto skromatična kukala, ki so neprekosljiva glede povečanja in obsega, z natančno reprodukcijo najmanjših predmetov

brez pačenja, ponujam v eleg. usnjatem etuju z naramnico ali pasom po K 12 mesto po K 35. Pošilja s post. povzetjem, dokler je kaj zaloge

Dunaj, IX/1, Berggasse št. 2/32a.

Pozor!!

Gotovega obuvala za sedanjo sezono

priporoča

Peter Cotič čevljarški mojster, Gorica,
Gosposka ulica hiš. št. 14.

Cene solidne. Naročila z dežele so poštnine prosta. Brez konkurence.

Učenca

sprejme pod ugodnimi pogoji Frančišek Rojec, kovač v Sovodnjah pri Gorici.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po ¼ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Pri svetem Antonu Padovanskem

PRVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga médu pítanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

TISKA:

Časopise
Knjige
Diplome
Trgovske račune
Cenike
Vabila za veselice
Pisma s firmo
Razne etlikete

NARODNA
= TISKARNA
v GORICI

prevzema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela in izvršuje v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah da se ne boji nikake konkurence.

TISKA:

Tisk. za duhovnije
Plakate
Sprejemnice
Računske sklepe
Pobotnice
Razne posetnice
Poročnice
Osmrtnice